

Lesník

Obsah

- 2** Obsah
- 3** Anketa
- 4** Na slovíčko...
s ekonomickým riaditeľom podniku Ľubošom Némethom
- 5** 60 rokov OZ Beňuš
- 6** EXKURZIA do Poľska
umelý odchov HLUCHÁŇOV
v Nadleśnictwie Wisla
- 7** Fínski lesníci na Slovensku
- ~ Naj horár
- 9** Integrovaná ochrana lesa
v podmienkach OZ Námestovo
- 10** Rimavskosobotská vetvička
- ~ Prírodovedná súťaž
Čo šepká les
- 11** OZ Kriváň v Mestskej knižnici
Hriňová počas projektu Les
ukrytý v knihe
- ~ Les a my
- 12** Symbol Zemplína – Vihorlat
- ~ Tři Grácie osiřely, odešel Pan
profesor
- 13** Kolik je studánek ve křtinských
lesích?
- 14** Lesnický podvečer
- ~ Z pošty
- 15** Žiaci SOŠL v Banskej Štiavnici
spálili triednu knihu
- 16** Chovateľská prehliadka tro-
fejí CHPO Poľana 2012
- 17** Prečo mám rád les?
- ~ Strelby
- 18** V Kojšove nám bolo super...
- ~ Poďakovanie - ZŠ Rudolfa Di-
longa v Trstenej
- 19** Rozdávali sme radosť a dostali
sme úsmev
- ~ Deň rodiny v Banskej Bystrici
- 20** Július Sóltz
- ~ Les je môj chrám...
- 23** Silnejšou intenzitou v prebier-
kach
- 24** Uveríte?
- ~ Zasmejte sa
- 25** Chata Backová
Naše zariadenia
- ~ Srnčie stehno s brusnicovou
omáčkou a so špenátom
Receptár
- 26** Ahoj deti!
- 27** Životné jubileá
- ~ Pracovné jubileá
- 28** Deň detí na Počúvadle

6

7

16

20

Lesník

časopis zamestnancov
š.p. LESY SR
Banská Bystrica
jún 2012

Šéfredaktor:
Ing. Vlastimil Rezek (vr)

Redaktori:
Ing. Milan Longauer
Ing. Rudolf Bruchánik
Jiří Junek

Stáli prispievatelia:
Mgr. Tatiana Figurová
Ing. Viliam Stockmann

Foto na titulnej strane:
Vlastimil Rezek

Grafická úprava:
ANGEMY, s.r.o.
www.angemy.eu

Adresa redakcie:
LESY SR, š.p.
Námestie SNP č. 8
975 66 Banská Bystrica
telefón: 048/43 44 278
fax: 048/43 44 191
e-mail: vlastimil.rezek@lesy.sk

A už je to tu zas! Viete že ťažbou v územiach s 5. stupňom ochrany sa zničia vzácne biotopy s chránenými druhmi živočíchov, napríklad hlucháňov? Tak takéto otázky novinárov po viac ako ročnom pravidelnom vysvetľovaní povinností štátneho podniku médiám dokážu pokaziť náladu. Navyše, keď redaktor po polstranovej odpovedi na otázku, prečo LESY SR požiadali o výnimku na ťažbu v bezzásahových územiach, nakoniec napíše článok podľa osvedčeného vzorca: zlé lesy chcú ťažiť v prírodnej rezervácii hoci to popierajú a zvyšok článku zaberajú vyjadrenia všetkých práve dostupných ochranárov vrátane ŠOP o škodlivosti takejto ťažby. No nič to. „My vám to lidičky budeme vysvetľovať po milión pátý alebo po milión šesťý, než to pochopíte,“ ako hovoril jeden zo škriatkov v známej rozprávke Traja veteráni.

Niečo mi tu však nesedí. Je to skutočne pohodlnosť novinárov meniť zaužívané klíše, alebo to niekomu vyhovuje. Najskôr lesníkov zákonom a požiadavkou ŠOP donútime podať žiadosť o výnimku zo zákazu ťažby, hoci je dnes už každému jasné, že nikto žiadnu výnimku nepovolí a potom vyťahujeme do boja pod zástavami spravodlivosti a každému ukážeme, ako chcú ničť naše krásne lesy.

Nuž bez zmeny legislatívy, ktorá by donútila ŠOP plniť si svoje povinnosti a odstránila rozpornosť medzi Zákonom o ochrane prírody a Zákonom o lesoch sa asi ďalej nepohneme. Iba sa obávam, čo všetko sa do týchto zákonov dostane, keď ich poslanci otvorí, prípadne budú schvaľovať nové znenie. Stále je totiž na stole likvidácia LESOV SR v ich súčasnej podobe pomocou nového Zákona o ochrane prírody a krajiny pripravená za predchádzajúcej vlády.

Blaskvil Jurel

Anketa

Ing. Peter Šurina
vedúci VTÚ
OZ Čadca

Prezentácia metód a postupov integrovanej ochrany lesa so zameraním na realizáciu preventívnych i priamo obranných opatrení proti podkôrníkom v porastoch s prevahou smreka na tematickom dni dňa 30.5.2012 potvrdila, že OZ Námestovo sa tejto problematike venuje dlhodobo a dosahuje v tejto oblasti veľmi dobré výsledky. OZ poníma problematiku smrečín komplexne, prepracovanú metodiku ochrany lesa a rekonštrukcie smrekových monokultúr aplikuje nielen v hospodárskych lesoch, ale využíva všetky dostupné a prípustné možnosti na zvýšenie ekologickej stability ochranných pásiem území s 5. stupňom ochrany prírody a priľahlých lesných porastov. Starostlivo pripravené praktické ukážky metód ochrany lesa, boja proti škodcom, obnovy kalamitou rozvrátených smrečín a na vysokej profesionálnej úrovni zvládnuté sprievodné teoretické zdôvodnenia praxou overených postupov zaiste podnietili všetkých prítomných k prehodnoteniu doterajších, viac menej čiastkových riešení tejto problematiky a k pochopeniu nutnosti uplatňovať súčasne všetky metódy integrovanej ochrany lesa.

Ing. Marian Čerepan
vedúci VTÚ
OZ Považská Bystrica

Integrovanú ochranu lesa je potrebné vnímať komplexne ako súbor na seba naväzujúcich krokov, pričom je mimoriadne dôležité zosúladiť ochranné resp. obranné opatrenia s dodržiavaním agro-

Ako hodnotíte opatrenia proti podkôrnému hmyzu vykonané na OZ Námestovo po kalamite v r. 2004?

Áký je pre vás prínos tematického dňa o integrovanej ochrane lesa na OZ Námestovo zo dňa 30.5.2012?

technických termínov. Zodpovední pracovníci musia byť presvedčení o účinnosti ochranných opatrení na zdravotný stav lesa, čoho je lokalita Pilsko vynikajúcim príkladom. Mimoriadne pozitívne hodnotím možnosť porovnania výsledkov s výskumom a spoluprácu lesníckych inštitúcií s cieľom zmierniť resp. usmerňovať argumentmi nepodložené opatrenia štátnej ochrany prírody.

Ing. Milan Oravkin
vedúci VTÚ
OZ Beňuš

Z prehľadnej ukážky a trasy pochôdzky je zrejme, že kolegovia z OZ Námestovo venujú ochrane lesa a hlavne boju proti podkôrnému hmyzu maximálnu pozornosť. Zjavne na prvom mieste opatrení v boji proti šíreniu podkôrného hmyzu po kalamite v r.2004 bolo včasné spracovanie kalamity a hygiena porastov. Spolu s ďalšími opatreniami, ako sú odchyty lapačovou a lapákovou metódou, chemickými i biologickými prostriedkami sa im podarilo situáciu v šírení podkôrného hmyzu zstabilizovať. Žiaľ, podobne ako u nás, najväčšou prekážkou v účinnom boji proti hmyzím škodcom je legislatíva v chránených územiach, ktorá značne zúžila možnosti uplatnenia účinných metód boja proti hmyzím škodcom. Prínosom z tematického dňa bolo, že sme si na jednotlivých lokalitách mohli overiť prakticky všetky metódy boja proti hmyzím škodcom, vyhodnotenie a porovnanie účinnosti, ako aj možnosti ich kombinácie. Tento cieľ sa riaditeľovi OZ Námestovo Ing. Herudovi a jeho spolupracovníkom vysokou odbornosťou jednoznačne vydaril, za čo im patrí naše uznanie.

Ing. Miroslav Pepich
riaditeľ
OZ Čierny Balog

Veľmi dobrá a zmysluplná akcia. Aj keď v dnešných, zmenených podmienkach („ochrana prírody“, klimatické zmeny, extrémne počasia) mi boj s podkôrným hmyzom niekedy pripadá ako boj s veternými mlynmi, určite v ňom treba pokračovať a využiť všetky možnosti tak, ako sme to videli u kolegov v Námestove. Nie je predsa jedno, či tu smrekové porasty budú už len niekoľko rokov, alebo vďaka aj podobným opatreniam ako sme videli – niekoľko desaťročí či storočí. Samozrejme sa ochranou proti podkôrnému hmyzu intenzívne zaoberáme aj my, určite sme však počuli a videli aj niečo nové, čo sa pokúsime aplikovať aj doma.

Ing. Vladimír Masica
riaditeľ
OZ Slovenská Ľupča

Po tom, čo sme mali možnosť vidieť, nám ostáva hodnotiť opatrenia proti podkôrnému hmyzu vysoko kladne. Prečo? Páči sa nám, s akým entuziazmom pristupujú pracovníci zodpovední za túto činnosť k naplneniu jej podstaty. Z ich prístupu vidno, že sa tu hľadajú spôsoby ako a nie dôvody prečo. A čo je hlavné, že ich práca sa prejavila na stave porastov, čo treba vidieť. Samozrejme, že jednotlivé postupy veľmi ovplyvňujú možnosti a obmedzenia z titulu zákona ochrany prírody a krajiny. Ale sme tu lesní hospodári na to, aby sme našli chodníčky a možno až zväznice, aby sme sa mohli v rámci tohto zákona bez-
trestne pohybovať.

Prínosom pre nás je samotná účasť, no zároveň podnet ako ďalej u nášho OZ.

Na slovíčko... s ekonomickým riaditeľom podniku Ľubošom Némethom

V minulom roku podnik dosiahol priaznivý HV takmer 15 mil.€ po zdanení, pokračuje tento trend aj v prvých mesiacoch roku 2012?

Hospodársky výsledok nášho podniku, tak ako aj ostatných lesných podnikov, je prioritne závislý od výšky ťažby dreva v danom roku. V roku 2012 je plánovaná ťažba dreva o 545 tisíc m³ nižšia, ako skutočnosť v roku 2011. Tomu zodpovedá aj medziročný vývoj hospodárskeho výsledku. Samozrejme, že veľmi dôležité je udržanie, prípadne zvýšenie priemerného speňaženia dreva, ktoré musí pokryť všetky naše výdavky. Ďalej si treba uvedomiť, že pri poklese objemu výkonov nám zároveň klesá produktivita práce z pridanej hodnoty, nakoľko sa deliteľ pri jej výpočte nemení. To úzko súvisí s predražením výroby, teda zvyšovaním podielu režijných nákladov na technickú jednotku. Uvedomujeme si úlohu štátneho podniku aj ako zamestnávateľa, no pri takomto trende vývoja ťažieb to narazí na určitú hranicu sebestačnosti. Naším zámerom je dosiahnuť v tomto roku HV po zdanení vo výške 8 mil. €.

Vláda SR určila podniku LESY SR odvod 20 miliónov eur do štátneho rozpočtu, ktorý má byť zaplatený aj z plánovaného tohoročného zisku. Bude reálne tento odvod zaplatiť bez prípadného zadlženia podniku u komerčnej banky, ako tomu bolo v roku 2008?

Vziať si úver na prelome rokov 2008 a 2009 nás donútil okrem odvodovej povinnosti do ŠR aj prudký nástup hospodárskej krízy, keď ceny dreva padli v niektorých prípadoch až o 25 % a príjmy podniku nestačili pokrývať ani nevyhnutné prevádzkové a kapitálové výdavky.

Rozhodnutie NR SR o odvodovej povinnosti do ŠR zo zisku po zdanení za rok 2012 vo výške 20 milión € zaskočilo aj nás, nakoľko predtým sme jednali s našim zakladateľom a tiež so zástupcom ministerstva financií o úplne inej výške, konkrétne o jednom miliónu €. Uvedených 20 miliónov sme nútení vyskladať z nerozdelených ziskov minulých období a samozrejme zo zisku po zdanení, ktorý plánujeme dosiahnuť v tomto roku. Dá sa nám udržiavať priaznivú štruktúru bežnej i pohotovej likvidity, to znamená, že odvod zvládneme bez úverového zaťaženia. Som ale presvedčený, že ďalšiu takúto záťaž podnik bez reštrukturalizácie nie je schopný uniesť.

Podľa nášho názoru by sa tento obrovský balík mal vrátiť do lesa, najmä do slabej infraštruktúry, ktorej úroveň nám

znemožňuje znižovať náklady na výrobu a predaj dreva. Takto sa stávame slabou konkurenčným podnikom voči lesníckym subjektom v okolitých krajinách.

Aké sú najväčšie riziká v hospodárení š.p. v tomto roku?

Dajú sa zhrnúť do troch bodov :

- Stále zložitejší predaj bukovej pilárskej guľatiny s následným tlakom na znižovanie cien. Môže nastať podobný scenár, ako koncom roku 2008, že z dôvodu nepredajnosti bukovej pilárskej guľatiny obmedzíme ťažbu buka, nakoľko si nemôžeme dovoliť znehodnocovať kvalitnú hmotu, čoho následkom je aj znižovanie objemu vlákninového dreva a teda znižovanie tržieb celkom.
- Na Slovensku sa sformovalo Združenie podnikateľov a živnostníkov pracujúcich v lesnom hospodárstve SR a tí začínajú tlačiť na zvýšenie cien za lesnícke služby vzhľadom na poslednoročný rast cien PHL a ostatných vstupov.
- Nie je isté, že sa nám podarí uskutočniť všetky investičné projekty a zábery vzhľadom na zložitost' a zdĺhavosť procesu verejného obstarávania

Teraz sa budem pýtať asi za prevažnú väčšinu zamestnancov podniku. Umožní doterajší vývoj hospodárenia podniku vyplatenie 13. mzdy a polročných prémie?

Doterajší vývoj som stručne okomentoval v odpovedi na prvú otázku. Na poslednej májovej porade vedenia podniku sa na základe tohto vývoja rozhodlo, že motivačné zložky budú zamestnancom vyplatené v súlade s kolektívnou zmluvou, ale v akej výške bude 13. mzda, o tom rozhodnú výpočty, do ktorých musíme zahrnúť všetky predpokladané riziká.

Veľký vplyv na chod podniku najmä pri lesníckych činnostiach malo zaradenie Lesov SR medzi verejných obstarávateľov. Objavili sa aj úvahy o prijímaní vlastných zamestnancov na ťažbu či pestovanie lesa. Aké sú pozitíva a úskalía takéhoto rozhodnutia?

Na základe stanovísk nášho zakladateľa sme až do rozhodnutia najvyššieho súdu v júli 2011 postupovali pri obstarávaní tovarov a služieb podľa obchodného zákonníka, pričom tovary, nelesnícke služby a investície sme posledný rok obstarávali prostredníctvom elektronických aukcií.

Odo dňa, keď sme obdržali rozhodnutie NS, začali sme nastavovať procesy obstarávania v súlade so zákonom o ve-

rejným obstarávaní. Vyškolili sme cca 50 zamestnancov ako verejných obstarávateľov, no treba si uvedomiť, aký rozsiahly je zoznam tovarov a služieb, ktorý náš podnik nakupuje, takže na tento spôsob prechádzame pomaly, ale plynule, začíname najdrahšími nákupmi. No a obstarávanie lesníckych služieb podľa tohto zákona je kapitola sama o sebe.

V súčasnosti pre náš podnik pracuje v tejto oblasti niekoľko tisíc dodávateľov, prevažne živnostníkov. Či je to už pestovateľská činnosť, ťažbová činnosť, alebo odvoz dreva, po sčítaní obrátov za celý podnik sme povinní tieto služby obstarávať ako nadlimitné zákazky cez európsky vestník. Pestovateľské práce a odvoz dreva sme ako tak procesne zvládli, počkáme si na efekt. Sám som zvedavý, koľko našich bývalých dodávateľov (bývalých zamestnancov) uspelo a ako to skončí aj so samotnou kvalitou práce, keďže rozhodujúca pri výbere je cena a nie profesionalita. Pre obstarávanie ťažbových prác v súčasnosti nastavujeme procesy tak, aby boli súťaže ukončené pred koncom roka, lebo UVO pokladá náš terajší systém, kde za predmet zákazky berieme porast, čiže ide prevažne o zákazku s nízkou hodnotou, za porušovanie zákona.

K druhej časti otázky iba toľko, že v skutočnosti také úvahy boli, dokonca sme ich dotiahli až do kalkulácií, aký by bol finančný dopad na podnik pri vykonávaní určitého objemu lesníckych prác vlastnými zamestnancami. Záver je taký, že najskôr vyhodnotíme cestu, ktorú sme nastúpili a v prípade negatívneho dopadu na kvalitu a cenu týchto prác kalkulácie nanovo oprášime. Cenu spomínam preto, lebo v prípade, že v súťažiach uspeli veľké spoločnosti, je prirodzené, že majú vyššiu réžiu, požiadavku na vyšší zisk, čo perspektívne môže byť drahšie, ako vlastní zamestnanci.

Ďakujem za rozhovor

60 rokov OZ Beňuš

Tento rok si zamestnanci odštepného závodu Beňuš pripomínajú 60 rokov od vtedy, ako sa na lesníckej mape Slovenska po prvý krát objavil názov závod Beňuš. Pri tejto príležitosti vedenie odštepného závodu zorganizovalo v piatok 25. 5. 2012 spoločenský večer, na ktorý boli pozvaní nielen súčasní, ale aj bývalí zamestnanci a zástupcovia štátnej správy. Vedenie štátneho podniku z generálneho riaditeľstva LESY Slovenskej republiky v Banskej Bystrici zastupoval obchodný riaditeľ Ing. Miroslav Leľák.

Krátky pohľad do minulosti ...

Vývoj lesného hospodárstva vo východnej časti Horehronia je úzko spätý s osídľovaním tohto územia najmä v súvislosti s rozvojom baníctva a hutníctva vo väčšej miere až v 15. a 16. storočí. Oblasť dnešného odštepného závodu v dávnej minulosti po vlastnickej stránke mala dvoch majiteľov :

Muránske hradné panstvo, ktorému patrila východná časť s dnešnými LS Červená Skala, Pohorelá, Závadka a časť Polomky. Túto oblasť vlastnilo panstvo do roku 1720, kedy prešlo kúpou do vlastníctva Štefana Koháryho. Gróf Štefan Koháry bol vlastníkom tohto územia do roku 1826, kedy bol majetok prevedený kúpou a čiastočne aj dedičským právom na rodinu Coburgovcov, ktorej patrilo až do roku 1928. Ich majetky sa nachádzali v 63 obciach a mestách, rozkladali sa v povodí riek Hron, Hnilec, Slaná, Muráň, Blh, Ipel a Rimava. Ihličnaté a listnaté lesy im rástli na výmere vyše 80 000 hektárov. Predaj dreva bol hlavným zdrojom ich príjmov. Niekedy za rok vyťažili 230 000 metrov kubických dreva... Z Rakúska si pozvali Ludovíta Greinera, odborníka na pestovanie a ťažbu dreva. Stal sa riaditeľom ich lesov a majetkov v Jelšave a bol popredným členom Uhorského lesného spolku.

Kráľovský banský erár, ktorému patrilo územie dnešnej LS Beňuš a časť Polomky (kataster obce Bacúch).

Kráľovský banský erár, avšak aj Muránske hradné panstvo za celé obdobie zaľudňovali tento kraj pomocou svojich „podujimateľov“, tzv. šoltýsov a postupne menili lesy na poľnohospodárske pozemky.

V roku 1928 na základe pozemkovej reformy prevzal majetok oboch doterajších vlastníkov do držby štátny pozemkový úrad. Tento majetok spravovalo Riaditeľstvo štátnych lesov a majetkov v Jelšave až do roku 1932. V roku 1932 štátny pozemkový úrad v Jelšave odovzdal majetok Generálnemu riaditeľstvu štátnych lesov a majetkov v Prahe. Generálne riaditeľstvo štátnych lesov a majetkov v Prahe premenovalo dovtedajšie riaditeľstvo v Jelšave na Hlavnú správu štátnych lesov v Jelšave. Hlavná správa štátnych lesov v Jelšave bola v roku 1934 zrušená a lesy a majetky prevzalo Riaditeľstvo štátnych lesov a majetkov v Banskej Bystrici. Tomuto riaditeľstvu z horehronskej oblasti pripadli bývalé lesné správy Vernár, Telgárt, Červená Skala, Helpa, Závadka, Polomka, Bacúch a Beňuš.

V roku 1946 v rámci reorganizácie Československých štátnych lesov a majetkov v zmysle vládneho nariadenia č. 40/1946 Zb. došlo k vytvoreniu podnikov „Štátne lesy“ a „Štátne majetky“ a tým aj k rozdeleniu majetkovej podstaty.

V roku 1952 v rámci ďalšej reorganizácie došlo k zlúčeniu bývalých Lesných správ Beňuš, Závadka a Červená Skala v jednu samostatnú Správu lesného hospodárstva so sídlom v Závadke nad Hronom, ktorá spravovala a riadila práce v pestovateľskej činnosti. Organizačne spadala pod Krajskú správu lesov v Banskej Bystrici.

Začiatok Beňušského závodu ...

V rámci reorganizácie v roku 1952 bol vytvorený Ťažobný závod so sídlom v Beňuši, ktorý riadil ťažbovú činnosť (ťažba, približovanie, odvoz, manipulácia, dodávky, údržba ciest, zväžnic a podobne). Organizačne spadal pod Horehronský lesný priemysel v Banskej Bystrici.

Reorganizáciou od 1.1.1956 bola zrušená činnosť Správy lesného hospodárstva v Závadke nad Hronom a Ťažobného závodu Beňuš a spravovanie všetkých činností lesného hospodárstva pripadlo Lesnému závodu Beňuš a Lesnému závodu Červená Skala.

Zrušením Lesných závodov Beňuš a Červená Skala, ako aj delimitáciou bývalého poľesia Bujakovo k Lesnému závodu Brezno, bol v rámci organizačných zmien v organizáciách štátnych lesov ku dňu 1. 4. 1973 vytvorený Lesný závod Beňuš so sídlom v Beňuši. Organizačne spadal pod Stredoslovenské štátne lesy v Banskej Bystrici. Na zaistenie hospodárskych úloh bolo plánovaných celkom 962 pracovníkov, z toho 151 THZ.

Do roku 1973 boli podriadenými organizačnými jednotkami POLESIA, od roku 1973 LESNÉ SPRÁVY. Pred novým organizačným usporiadaním lesného závodu bolo na obidvoch závodoch celkom 16 poľesí, 6 stredísk a 53 lesníckych úsekov.

K 1. 1. 1978 v rámci organizačných zmien došlo k rozdeleniu LS Červená Skala na LS Červená Skala a LS Švermovo.

Od roku 1989 Stredoslovenské lesy š.p. Banská Bystrica, OZ Beňuš

Lesy Beňuš š.p. bol založený 1.1.1991 na základe rozhodnutia zakladateľa, ktorému predchádzal podnikateľský projekt. Organizačná štruktúra bola nasledovná: LS Č. Skala, Telgárt, Pohorelá, Závadka n/ Hronom, Polomka, Beňuš, ŠS Drakšiar a SDV Závadka n/Hronom. Podnik mal 35 LO. V r. 1991 podnik realizoval ako prvý na Slovensku aukciu dreva. Ako prvý na Slovensku Lesy Beňuš š.p. pristúpil k odštatneniu režijných koní (52 ks) a JMP (286 ks) s cieľom zníženia režijných nákladov.

K 1. 10. 1994 sa zrušili malé lesné podniky a boli začlenené do organizačných štruktúr veľkých podnikov - Stredoslovenské štátne lesy Banská Bystrica, OLZ Beňuš.

1.júla 1999 bol založený štátny podnik Lesy Slovenskej republiky v Banskej Bystrici a jeho súčasťou je dodnes aj odštepný závod Beňuš.

Hospodárenie OZ Beňuš

OZ Beňuš v súčasnej dobe hospodári na výmere 29 488 ha lesných pozemkov, z ktorých je 29 360 ha vo vlastníctve štátnej správy Lesov SR š.p. a 128 ha predstavuje neštátne neodovzdané lesné pozemky. Katastrálna výmera je 49 870 ha, čo predstavuje lesnatosť územia vo výške 59,13%. Drevinové zloženie je nasledovné : 85,02 % ihličnaté dreviny a 14,98% listnaté dreviny.

	Ihličnaté	Listnaté	Spolu
Pôvodný	1 224 098	145 111	1 369 209
Upravený po kalamite 2004	1 890 914	165 732	2 056 646
Prebiecky do 50 rokov	5 841 ha (584 ha/ rok)		
Prerezávky	4 139 ha (414 ha/rok)		

Decenálny etát na roky 2004-2013:

rok	Ihličnaté	Listnaté	Spolu
2004	58 735	651	59 386
2005	744 460	19 653	764 113
2006	238 367	6 898	245 265
2007	191 812	4 318	196 130
2008	242 868	4 608	247 476
2009	247 509	4 701	252 210
2010	245 734	5 897	251 631
2011	176 258	4 538	180 796
Spolu:	2 145 743	51 264	2 197 007

V dôsledku spracovania rozsiahlej kalamity z 19.11.2004 a následnej podkôrníkovej kalamity bude decenálna ťažba za roky 2004 – 2013 v rozsahu 2.715 tis. m³, z toho 2.610 tis. m³ ihličnatej a 105 tis. m³ listnatej. Za roky 2004 – 2011 bolo z toho spracovanie kalamity:

V rokoch 2004 – 2011 bolo spolu obnovené 3 277 ha kalamitných holín, z toho 964 ha prirodzenou obnovou. K 1. 1. 2012 ostáva obnoviť ešte 1 007 ha, z toho v tomto roku je plánovaná obnova na ploche 487 ha.

Organizačná štruktúra odštepného závodu Beňuš v roku 2012 je nasledovná: ústredie OZ, 5 lesných správ a 3 expedičné sklady.

Počet lesníckych obvodov na obhospodarovanom území je stabilizovaný na počet 37. Významným zlomom v riadení lesníckej prevádzky bol rok 2004, kedy vlastní zamestnanci v robotníckych činnostiach boli presunutí do externého prostredia. Časť služieb v ťažbe a odvoze dreva vykonávame prostredníctvom špecializovaného Odštepného závodu lesnej techniky. Vlastných pracovníkov v kategórii „R“ zamestnávame už iba na expedičných skladoch a v dielňach OZ. Spolu je ich 40 a aktuálny celkový počet THZ je 84.

Pro Silva

OZ Beňuš ešte pred rokom 2002 obhospodaroval jedenásť génových základní o celkovej výmere 2 611,85 ha, toto číslo vtedy predstavovalo najväčší počet GZ u Lesov SR štátny podnik na jednom odštepnom závode. Na území OZ obhospodarujeme trinásť objektov o celkovej výmere 3 022,29 ha. V našich objektoch sa konali mnohé prezentácie pre vlastných zamestnancov, ale aj pre delegácie z Nemecka, Francúzska, Poľska a Českej republiky.

Pozdravujeme kolegov
„LESU ZDAR“
Lubomír Machyniak
riaditeľ OZ

EXKURZIA do Poľska umelý odchov HLUCHÁŇOV v Nadleśnictwie Wisla

Oblasťná lesnícka komora Žilina pre svojich členov a kolegov lesníkov zorganizovala 4.mája 2012 jednodňový tematický zájazd do POĽSKA – umelý odchov HLUCHÁŇOV v Nadleśnictwie Wisla. Sprievod a odborný výklad nám predniesol pán Zenon Rzońca – nadšenec a otec myšlienky umelého odchovu hlucháňa v stredoeurópskom priestore.

Zariadenie na umelý odchov hlucháňov bolo zriadené v roku 2001 v obvode Nadleśnictwia Wisla vďaka grantu ministerstva životného prostredia v hodnote cca 265 tis. € Jeho cieľom je umelo odchovať hlucháňe kurčatá a následne ich vypúšťať a aklimatizovať v pôvodnom biotope Beskýd (masív Baranej Góry). Hlucháne sú vypúšťané pomocou aklimatizačných voliér vo veku do 1 roka na začiatku zimy a na jar. O úspechu celého projektu rozhoduje aklimatizácia a percento prežívania vypustených hlucháňov vo voľnej prírode. Svedčí o ňom aj ich monitorovanie – rozšírenie – do oblasti Veľkej Rače

a Piľska na Slovensku a na Severnú Moravu. Pri umelom odchove hlucháňa sa okrem umelého oplodnenia zaoberajú aj takými detailmi, ako je napr. napájanie kurčiat rosením čučoriedníka, alebo ich kŕmenie z mraveniska.

Okrem silného zážitku v HODOWLI GLUSZCÓW vo Wisle sme navštívili tiež Karpatskú génovú banku na Jaworzynke, kde majú zachovaných 555 rodov jedle bielej (*Abies alba* Mill.) a 199 rodov buka lesného (*Fagus sylvatica* L.). Cestou späť sme absolvovali tiež návštevu „špeciálnej detskej školy“, v ktorej sa venujú zážitkovému vyučovaniu telesne postihnutých detí.

Za deň plný nevšedných zážitkov patrí naše poďakovanie nielen pánovi Zenonovi Rzońcovi z Nadleśnictwia Wisla, ale aj nášmu kolegovi Ing. Jozefovi Herudovi z OZ Námestovo, ktorý nám sprostredkoval toto pekné – lesnícke – stretnutie.

Elena Kubičková – OZ Žilina

Karpatská génová banka.

Fínski lesníci na Slovensku

Do prebúdajúcej sa jarnej prírody prišla na návštevu Slovenska desiatčlenná skupina fínskych lesníkov a lesníčok. Tento poznávací pobyt v dňoch 15.–21. apríla 2012 zorganizoval lektor z Centra aplikovaných vied pre prírodné zdroje z Univerzity Severná Karélie p. Raimo Hulmi, ktorý k nám dovedol svojich študentov lesného inžinierstva. Keďže išlo o študentov externého štúdia, ich vek bol trochu vyšší ako u bežných študentov, ale zato mali viac skúseností z praxe vo fínskom lesníctve.

Po prvom zoznámení sa so Slovenskom v Bratislave, prišli fínski lesníci do Zvolena na Technickú univerzitu, kde v rámci európskej spolupráce univerzít chcú nadviazať spoluprácu. Tu potom absolvovali exkurziu na Poľanu, ktorá ich očarila svojou krásou.

Keďže fínskym lesom dominujú ihličnaté dreviny, hlavne smrek – chceli vidieť a spoznať naše smrekové lesy. Príležitosť na to sa im naskytla na Orave na Odštepnom závode Námestovo. Po prvom stretnutí s vedením OZ – riaditeľom Ing. Jozefom Herudom a vedúcim výrobného úseku Ing. Františkom Poletom, ktorí ich privítali v Námestove a oboznámili s hospodárením v štátnom podniku LESY SR, OZ Námestovo, si fínski lesníci prezreli škôlkárske stredisko OZ Semenoles na Oravskej priehrade.

Veľmi zaujímavé stretnutie mali na LS Paráč – kde ich vedúci lesnej správy Ing. Anton Kondela, previedol po lesníckom náučnom chodníku v Oravskej Lesnej a ukázal im objekty PRO SILVA, ktoré obhospodaruje tunajšia lesná správa. Potom sa previezli na úvratovej lesnej železnici na Tanečníku.

Na Lesnej správe Oravský Podzámok si fínski kolegovia prezreli expozíciu História lesníctva na Orave, no a neobišli ani Oravský hrad, ktorý ich zaujal svojou majestátnosťou a vystavovanými zbierkami.

Jeden deň svojho pobytu venovali zahraniční hostia návšteve Tichej a Kôprovej doliny vo Vysokých Tatrách, kde boli nemilo prekvapení stavom smrekových porastov a rozširujúcou sa lykožrúťovou kalamitou.

Naše lesy na nich zanechali veľmi priaznivý dojem, ale uchvátili ich hlavne naše hory a kopce. Veľmi oceňili prístup lesníkov na Lesnej správe Paráč k práci svojich predchodcov, ktorí si pripomínajú rôznymi pamätnými miestami a tabuľami a snažia sa odovzdať posolstvo našich predchodcov ďalším generáciám.

Toto stretnutie našich a fínskych lesníkov sa mohlo uskutočniť aj vďaka súťaži EFNS – Európskym lesníckym biatlonovým pretekom, kde sa stretávajú lesníci z celej Európy a okrem lyžiarskych súťaží si vymieňajú lesnícke poznatky a skúsenosti.

Preto by som chcel poďakovať vedeniu štátneho podniku LESY SR za podporu lesníkov, ktorí sa zúčastňujú týchto pretekov.

Luboš Lonský
LS Oravský Podzámok

Naj horár

Lesnícka súťaž Naj horár sa v tomto roku uskutočnila po prvýkrát na Donovaloch

Najznámejšia súťaž vedomostí a zručnosti slovenských lesníkov Naj horár sa v tomto roku po prvýkrát uskutočnila na Donovaloch. Premiestnenie súťaže z Tajova pri Banskej Bystrici do známeho turistického centra zvýšilo atraktivitu podujatia pre návštevníkov. Už ôsmeho ročníka súťaže sa zúčastnilo 29 trojčlenných družstiev zo štátnych aj neštátnych lesov vrátane čisto ženského družstva z odštepného závodu Lesov SR v Palárikove. Ceny pre víťazov si odniesli zástupcovia domáceho OZ Slovenská Ľupča, ktorí obsadili prvé dve miesta aj v súťaži jednotlivcov.

Súťaž už tradične preverila schopnosti a znalosti lesníkov v 12 disciplínach z piatich oblastí – meranie a odhad objemu dreva, ochrana lesa, pestovanie lesa, poľovníctvo a BOZP. Účastníkov čakal napríklad odhad množstva guľatiny, meranie dreva na presnosť, montáž feromónového lapača či sadenie stromčekov a spoznávanie drevín. Ostro sledovaná bola súťaž v hode obojstrannou sekerou na presnosť,

Areál súťaží u lesníckej chaty.

ale aj pílenie dreva ručnou pílkou na čas či strelba zo vzduchovky.

Mimo oficiálnych súťaží si pretekári aj návštevníci mohli vyskúšať napríklad rozobratie a zloženie motorovej píly a sekanie sekerou na presnosť. Ôsmy ročník tradičného podujatia, ktorý sa uskutočnil v piatok 8. júna pri chate Lesov SR na Donovaloch, podporil svojou prítomnosťou aj prezident republiky Ivan Gašparovič a minister pôdohospodárstva Ľubomír Jahnátek.

-vr-

Foto: Jiří Junek

Vítazi súťaže jednotlivcov.

Nástup účastníkov pred chatou.

Podujatie podporil aj prezident Ivan Gašparovič a minister Ľubomír Jahnátek

Súťaže Naj horár sa po prvý raz zúčastnilo družstvo žien.

Jednou z charakteristických novínok tohoročnej celoslovenskej súťaže lesníkov „Naj horár“ na Donovaloch sa stala účasť družstva žien – lesníčok. Nie je ich medzi lesníkmi málo a nepracujú iba v kancelári-

ách. Zapojujú sa i v lesníckych prevádzkových profesiách. Svojimi znalosťami, praktickými zručnosťami a samozrejme šarmom si zjednávajú rešpekt kolegov mužov aj pracovníkov dodávateľských firiem.

Sympatickým činom trojice lesných inžinierok z OZ Palárikovo bola ich účasť na súťaži Naj horár. Keď nepočítame niekoľko ročníkoch vyskúšali niektoré disciplíny, ako je sekanie sekerou na presnosť, strelbu či nesúťažnú disciplínu pitie piva, bola konečne v ôsmom ročníku prvá oficiálne účasť žien. Predtým si občas niečo vyskúšali najmä novinárky, medzi ktorými žiarila bývalá tlačová hovorkyňa Lesov SR Anita Fáková. Neodradil ju ani hod sekerou.

Pri slávnostnom nástupe 8. júna tak stály za tabuľkou OZ Palárikovo spolu s mužskými kolegami tri sympatické mladé dámy: Technička na LS Podhájska Martina Danková, vedúca LO Klížska Nemá na LS Gabčíkovo Lenka Matejdesová a referent pre správu pozemkov na OZ Palárikovo Mária Práznovská. K účasti na súťaži „Naj horár“ ich nahovoril vedúci ich družstva – technik na LS Kamenín Juraj Rományik, bývalý aktívny účastník súťaže.

A ako sa ženám na súťaži darilo? Tak priemerne. Boli úspešné napríklad v disciplíne pestovanie lesa, na hod sekerou ešte potrebujú načerpať viac fyzických síl. Na otázku či sa na súťaž špeciálne pripravovali odpovedali so smiechom: „Sme predsa profesionálky!“ Tak blahoželáme a tešíme sa na budúci rok aj na ich kolegyne!

Text a foto: Jiří Junek

Poradie	Štartové číslo.	Meno a priezvisko	OZ	Body celkom
1	45	Juraj Piar	Slovenská Lupča	152,03
2	13	Ladislav Vajčík, Ing.	Slovenská Lupča	169,70
3	42	Róbert Cár	Sobrance	177,44
4	20	Ján Chlpáň, Ing.	VLM	212,22
5	34	Mikuláš Fedor	Vranov nad Topľov	219,52
6	51	Marián Bezeg	Vranov nad Topľov	234,82
7	7	Ján Palic	Rimavská Sobota	235,56
8	3	Michal Gazda	TANAP	237,90
9	64	Marián Brisuda	Smolenice	266,36
10	75	Ján Ščavnický	VLM	300,33

Poradie	Štartové číslo	Meno a priezvisko	OZ	Body jednotlivcov	Body družstvo
1	45	Juraj Piar	Slovenská Lupča	152,03	654,41
	13	Ladislav Vajčík, Ing.		169,70	
	18	Andrej Chválik, Ing.		332,68	
2	34	Mikuláš Fedor	Vranov n. Topľov	219,52	823,97
	51	Marián Bezeg		234,82	
	47	Marián Pavlík		369,63	
3	3	Michal Gazda	TANAP	237,90	954,05
	10	Vladimír Michalec		325,32	
	1	Radoslav Michalec		390,83	

Vítazné družstvá

Ozdoba tohoročných súťaží - ženské družstvo z OZ Palárikovo.

Integrovaná ochrana lesa v podmienkach OZ Námestovo

Generálne riaditeľstvo Lesov SR spolu s OZ Námestovo zorganizovalo 30. mája 2012 tematický deň s názvom „Integrovaná ochrana lesa proti podkôrnemu hmyzu v podmienkach OZ Námestovo“. Na tento tematický deň boli pozvané „smrekové“ odštepne závody, ktoré bojujú s rovnakými problémami v ochrane lesa. Ďalej boli pozvaní zástupcovia Lesníckej ochrannárskej služby z Banskej Štiavnice a OLÚ v Dolnom Kubíne.

Cieľom tematického dňa bola prezentácia praktických skúseností v ochrane lesa proti podkôrnemu hmyzu na OZ Námestovo a posúdenie ich účinnosti na zlepšenie zdravotného stavu porastov. Ukážky priamo v teréne prebiehali na LS Mútne.

Záznam z tematického dňa, podrobnú správu o vykonaných opatreniach na OZ Námestovo spolu s fotografickou dokumentáciou je možné vidieť na [FTP://pub/Tematický deň OZ Námestovo 30.5.2012](FTP://pub/Tematický_deň_OZ_Námestovo_30.5.2012).

70 % územia obhospodarovaneého OZ Námestovo leží v CHKO Horná Orava. Z toho 70 % plochy je v zónach A až C a zvyšok v D zóne. Preto je použitie niektorých spôsobov ochrany lesa obmedzené. Ďalší problém je rozdrobenosť územia štátnych a neštátnych vlastníkov lesov.

Po kalamitách z rokov 2004 a 2007 bolo najdôležitejšie spracovať čo najviac hmoty atraktívnej pre podkôrny

hmyz a zabrániť jeho šíreniu do okolitých zdravých porastov. Použili sa všetky metódy integrovanej ochrany lesa. Išlo napríklad o využitie ležiacej kalamity na lapáky na navnadenie a sústredenie podkôrneho hmyzu mimo územie, ktoré by inak ohrozil. Využili sa tiež stojace stromy okrajov porastov pripravených na spracovanie ako stojace lapáky s návadou pri koreňovom nábehu, chemicky ošetrené do výšky 4-5 metrov. Porastové steny boli chemicky ošetrované len do roku 2010. Zlepšený stav porastov si už v ďalších rokoch nevyžadoval využitie chemických postrekov porastových stien. V lokalitách, kde nebolo povolené použitie chemických látok sa pristúpilo k mechanickému odkôrňovaniu kmeňov. Použitie lapačov v bariérach, zdvojené až strojené, bolo kombinované s použitím biologického prípravku BoVeril v upravených korýtkach spolu s rozšírenou strechou lapača na zabránenie znehodnotenia prípravku zrážkovou vodou. V testovacom režime od roku 2011 sa využívajú siete TriNet a WoodNet. Na kala-

Čo priniesol zúčastneným tento tematický deň na OZ Námestovo, si môžete prečítať v úvodnej ankete tohto čísla. Veríme, že praktické ukážky zrealizovaných opatrení za posledné roky a aktuálneho stavu porastov po predchádza-

mitných plochách, kde bola spracovaná kalamita a kde prebehlo zalesňovanie a vyskytol sa premnožený stav lykokaza sadenicového a tvrdoňa smrekového, boli sadenice ošetrené bodovým postrekom aj v územiach C zóny na základe výnimky od OŠS ŽP. V lokalitách, kde sa chemické ošetrenie nedalo použiť, nasadili sa lapacie kôry.

júcich kalamitách dáva jednoznačnú odpoveď na pochybnosti, či aktívny prístup k ochrane lesa má alebo nemá význam. Zodpovednosť za zdravotný stav lesov je na lesníkoch a len aktívnou účasťou na dosiahnutí tohto cieľa dosiahneme zadosťučinenie nielen zákonom, ale hlavne lesníckej cti.

Ivan Špilda

Rimavskosobotská vetvička v tomto roku s účasťou maďarských a poľských lesníkov

Najväčšie podujatie pre verejnosť organizované OZ Rimavská Sobota - Rimavskosobotská vetvička sa v tomto roku dočkala aj medzinárodnej účasti. V mestskom parku sa posledný májový štvrtok venovali deťom aj dospelým okrem domácich lesníkov aj kolegovia z egerských lesov a svoj stánok rozložili tiež poľskí lesníci. Medzinárodný rozmer bude mať podujatie aj v budúcom roku. LESY SR uspeli spolu s maďarskými lesníkmi v cezhraničnom projekte podporenom z fondov EÚ a o rok sa predstavia v Rimavskej Sobote ako partneri podujatia. Recipročne sa LESY SR predstavia na podobnom podujatí u našich južných susedov.

Vetvičku na rozdiel od Dňa detí na Počúvadle o deň neskôr sprevádzala priazeň počasia. Slniečny deň prilákal do Rimavskej Soboty viac ako 1000 detí z tohto okresného mesta, no aj zo širšieho okolia. A mali sa na čo pozerieť. Rimavskosobotskí lesníci im v spolupráci s políciou, hasičmi a kolegami z lesníckych škôl pripravili výnimočne vydarené ukážky rastlín, drevín, nerastov, ale aj dynamické ukážky približovania dreva navijakom, sokoliarstvo, kynológiu, poľovníctvo To všetko podľa potreby v slovenskom aj maďarskom jazyku. Úspech zaznamenala na stanovišti s ukážkami zvierat fajčiaca veвериčka. Recesia v tomto prípade rozvíjala komunikáciu s deťmi a pravdepodobne neprešla jediná trieda, v ktorej by sa niekto na tento exponát neopýtal. Maďarskí lesníci zaujali ochutnávkou lekvárov z lesných plodov a poľskí lesníci si

získali deti rozdávaním reklamných darčiek. „Vydarené podujatie,“ tvrdili viaceré učiteľky. Ocenili najmä možnosť vidieť v praxi to, o čom sa deti učia v školských laviciach. Želáme našim kolegom z OZ Rimavská Sobota, aby udržali vysoko nasadenú latku kvality aj v budúcnosti.

-vr-

Prírodovedná súťaž Čo šepká les

7. júna 2012 sa konal v areáli svätoantonského kaštieľa už druhý ročník prírodovednej súťaže „Čo šepká les“. Zúčastnilo sa na nej 45 žiakov 4. až 6. ročníkov vybraných základných škôl (resp. osemročného gymnázia) z okresov Banská Štiavnica, Krupina, Žarnovica a Žiar nad Hronom, ktorí súťažili ako jednotlivci, aj v 15 trojčlenných družstvách (15 ZŠ). V súťaži družstiev zvíťazila ZŠ Fraňa Kráľa zo Žarnovice, 2. miesto ZŠ Štefana Moyzesa Žiar nad Hronom a 3. miesto ZŠ Andreja Kmeťa Žarnovica. V jednotlivcoch zvíťazil Patrik Maslen (ZŠ F. Kráľa Žarnovica), 2. miesto Peter Truban (ZŠ Š. Moyzesa Žiar nad Hronom) a 3. miesto Samuel Debnár (ZŠ A. Kmeťa Žarnovica).

Je veľmi dôležité vytvoriť kladný vzťah detí k prírode. Každé dieťa má v sebe od narodenia prirodzenú lásku k prírode, ktorá - ak sa včas podchytiť, pretrvá na celý život. Súťaž „Čo šepká les“ je krásnym príkladom ako sa dá pomôcť pri vytváraní dobrého vzťahu detí k prírode. Budú to práve deti, kto bude v budúcnosti rozhodovať o osude našej prírody. S myšlienkou organizovať prírodovednú súťaž žiakov základných škôl „Čo šepká les“ prišiel výborný priateľ nášho múzea Ing. Slávoмир Kicko - predseda OPK v Žiari nad Hronom a od samého začiatku túto myšlienku podporoval aj riaditeľ Odštepneho závodu Lesov SR v Žarnovici Ing. Jaroslav Poláček. Práve OPK Žiar nad Hronom a OZ Žarnovica sú hlavnými organizátormi podujatia. Z ďalších patrí naše podakovanie Strednej odbornej škole lesníckej v Banskej Štiavnici, Mestským lesom Banská Štiavnica spol. s r. o., Rgo SPZ v Žiari nad Hronom, Lesom Banská Belá s.r.o., ZŠ s MŠ M. Hella v Štiavnických Baniach, Obvodnému lesnému úradu Žarnovica, Poľovníckej spoločnosti Šarvitz Voznica, Mestu Žarnovica, Obecnému úradu Svätý Anton a mnohým ďalším ustanovizniám i sponzorom, ktorí pomohli pri organizácii a prispeli hodnotnými cenami. Víťaz napríklad získal horský bicykel. Poľovníci, lesníci a pedagógovia zo spomínaných organizácií, ako aj pracovníci nášho múzea dokázali, že im nie je ľahostajný osud našej prírody i mladej generácie. Podujatie robí dobré meno poľovníkom aj lesníkom,

pomáha zmysluplnému tráveniu voľného času detí a vytvára ich kladný vzťah k prírode. Súťaž sa konala v rámci júna - mesiaca poľovníctva a ochrany prírody. Súťažilo sa v nasledovných disciplínach: poznávanie zvierat, stromov, stóp zveri, hlasov vtákov, poľovníckych psov, pohorí regiónu, zhotovenie krmidiel, sadenie stromčiek, strelba na presnosť na laserovej strelnici a písanie poviedky o lese.

Múzeum vo Svätom Antone podporuje všetky aktivity, ktoré pomáhajú pri výchove a vzdelávaní detí a mládeže. Sme úprimne radi, že môžeme pomôcť pri realizácii súťaže „Čo šepká les“ a poskytnúť areál svätoantonského kaštieľa na toto zaujímavé podujatie. V múzeu si všimeme prácu a prístup Odštepneho závodu Lesov SR v Žarnovici a i touto cestou sa im chcem úprimne poďakovať za pomoc a spoluprácu. Už teraz sa tešíme na tretí ročník.

Marian Číž

Foto: Mária Ďurianová

OZ Kriváň v Mestskej knižnici Hriňová počas projektu

Les ukrytý v knihe

V druhej polovici apríla sa OZ Kriváň zapojil do druhého ročníka projektu Les ukrytý v knihe, ktorý pripravilo NLC v spolupráci s Lesmi SR š.p.

V Mestskej knižnici Hriňová sme spolupracovali s pani Emíliou Lalíkovou vedúcou knižnice.

Do projektu sa zapojili: 1. ZŠ s MŠ Hriňová, 2. ZŠ s MŠ Krivec - Hriňová, Materská škola Hriňová a takisto aj ZŠ s MŠ Korytárky. Za necelý pracovný týždeň sa na aktivitách v Mestskej knižnici Hriňová zúčastnilo viac ako 300 žiakov.

Na úvod sme sa spoznávali prostredníctvom rôznych zoznamovacích hier. Niektorí žiaci sa s použitím šiškofónu - borovicovej šišky predstavili a prezradili, čím by chceli byť v lese, keby to bolo možné. Ďalší žiaci počas zoznamovania hovorili, čo sa podľa nich smie alebo nesmie robiť

v lese. Ostatní vyjadrili súhlas tlesknutím a nesúhlas postavením sa. Najstarší žiaci si zopakovali, čo je lesný ekosystém a vzájomné vzťahy v ňom pomocou špagáta, ktorý si hádzali medzi sebou a hovorili, akou zložkou lesného ekosystému by chceli byť a prečo.

Po zoznamovaní nasledovalo spoločné čítanie. Úlohou žiakov bolo zapamätať si čo najviac z obsahu vybranej knihy. Na tento účel boli použité viaceré knihy s lesnou tematikou: Z poľovníckej kapsy od Ruda Mórica, Volanie lesa od Jozefa Horáka, Zbojnícka mladost od Luda Ondrejova, Rozprávky Tatranské od Antona Rákaya, Rozprávky z lesa od Ruda Mórica, Príbehy z lesných brlôžok, 90 zaujímavostí zo života zvierat od Junioru, Kytička radosti a Klásky od Jána Andela a iné knihy. Po prečítaní knihy žiaci odpovedali na otázky v pracovných listoch. Tí najmenší správne odpovede na hádanky do pracovného listu kreslili.

Na pracovné listy nadväzovala hra Od semienka ku knihe. Úlohou vybraných žiakov bolo bez slov znázorniť jednotlivé činnosti potrebné na to, aby sa zo semienka stala kniha. Ostatní hádali čo je to a následne činnosti chronologicky zoradili.

Úspech zožala aj hra Hádaj kto som, v ktorej si žiaci hrovou formou zopakovali vedomosti z prírodovedy a prírodopisu. Hra spočíva v tom, že vybraný dobrovoľník má na chrbte pripnutý obrázok lesného stromu, zvierata, rastliny alebo veci ktorá sa môže vyskytnúť v lese. Na základe konkrétnych otázok, ktoré kladie spolužiakom, sa pokúša uhádnuť kým v tej chvíli je.

Verím, že projekt splnil svoj účel a prostredníctvom hravého učenia si žiaci precvičili čítanie, pamäť, prácu s textom, vedomosti, dozvedeli sa niečo nové a zároveň sa zabavili.

Jarmila Luptáková
OZ Kriváň

Naša krajina sa vyznačuje hustejším zalesnením ako je bežné v iných krajinách EÚ. Veľakrát si nevedomujeme, že je to jedna z vecí, ktoré nám závidia aj vyspelejšie krajiny ako je naša. Les je domovom veľkého počtu rastlín a živočíchov, je pre nás zdrojom obnoviteľnej suroviny, plní významnú vodohospodársku funkciu a priaznivo ovplyvňuje zloženie atmosféry. Existujú ľudia, ktorí sa lesu „upíšu“ na celý život. Stáva sa pre nich zamestnaním, koníčkom alebo miestom na oddych, bez ktorého nevedia žiť. Je tomu tak od nepamäti a aby to tak bolo aj v budúcnosti, je dôležité aj mladej generácii pripomínať, čím je pre nás les dôležitý.

Môžeme preto len uvítať záujem vedúcich lesných obvodov Lesnej správy v Lučenci spolupracovať s našou školou pri akcii „Les a my“. Dali si za cieľ oboznámiť našich tretiačov a štvrtákov s podstatou práce lesníkov. Na konci mája si pre nich v našej klubovni a učebni biológie pripravili zaujímavú prednášku o faune a flóre našich slovenských lesov. Pomocou preparátov z kabinetu biológie a prinesených vzoriek vetvičiek, šišiek a semien sa žiaci

dozvedeli o živote lesnej zveri viac ako je obsahom bežných hodín prírodovedy. Dozvedeli sa aj o význame starostlivosti o les a naučili sa spoznávať drevniny, ktoré sa v ňom vyskytujú. Nasledovala skupinová práca pri vyplňaní herbára a pracovných listov.

„Nielen loviť, ale v prvom rade starať sa a chrániť!“ – to je motto, ktoré musí dodržiavať správny poľovník. Za trofejami, ktoré si mohli žiaci prezrieť v klubovni sa ukrýva veľa práce zanietovaných ľudí. Chlapcov najviac zaujímali poľovné zbrane a legislatíva, ktorou sa musí poľovník riadiť.

Po besede v škole nasledovala poznávacia vychádzka do haličského lesoparku, kde si žiaci zahráli „ekohry“. Na záver sme si urobili spoločnú fotografiu a vypustili vzácného roháča, ktorého krása najviac vynikne vo voľnej prírode.

Do akcie sa žiaci zapojili výtvarnými prácami s tematikou lesa, za ktoré boli ocenení vecnými cenami. Zamestnancov Lesnej správy v Lučenci tešil záujem žiakov o ich prácu, čomu nasvedčoval veľký počet otázok, ktoré žiaci kladli. Patrí im aj naše poďakovanie za túto dobre pripravenú akciu. Veríme, že ju budeme môcť zorganizovať aj v budúcnosti pre žiakov vyšších ročníkov.

Ľuboslav Galád

Symbol Zemplína – Vihorlat čoskoro sprístupnený

Vihorlat (1075,5 m n.m.)

Vyhasnutá sopka Vihorlat (1075,5 m n.m.) je najvyššou dominantou Zemplína. Je národnou prírodnou rezerváciou s piatym stupňom ochrany a navyše sa nachádza vo Vojenskom obvode Valaškovce. Dlhé roky tam nevedie oficiálne značený turistický chodník. Paradoxne ten neoficiálny je, aj keď pod hrozbou pokút, dobre udržiavaný a riadne vyšliapaný.

Vstup do vojenských lesov bude od júla tohto roku umožňovať nový zákon. Následne bude môcť byť zahájený celý komplikovaný proces obnovy v minulosti zrušeného chodníka. Zatiaľ čo doteraz

mohli návštevníci po zelenej značke oficiálne dôjsť iba na Polanu (940 m n.m.), onedlho sa znovuobnoveným turistickým chodníkom dostanú priamo na hrebeň Vihorlatu.

Pre všetkých milovníkov prírody je to dobrá správa. Už nebudú potrebovať žiadne špeciálne povolenia. Bude stačiť, ak sa v danej lokalite nebudú zdržiavať viac ako 24 hodín a tesne pred cestou si na internete preveria, či tam práve neprebíha nejaké vojenské cvičenie.

Lucia Hanková
OZ Sobrance

Pohľad zhora.

Pohľad zdola.

Tři Grácie osiřely, odešel Pan profesor

Súsošie: Tři grácie.

Tři Grácie je pôvabné sousoší antických bohyní Athény, Afrodity a Artemis uprostřed kolonády mezi Valticemi a Lednicí na jihu Moravy, kde rád pobýval

Prof. Ing. et Ing. h.c. Josef Hromas, CSc. (1935 Malá Chuchle – 2012 Brno)

Narodil se 24. 1. 1935 v Malé Chuchli nedaleko Prahy. Od dětství choval lásku k přírodě a zvěři. Proto se vyučil lesním dělníkem v Březině u Rokycan a na Žďákově u Orlíku, v lesnictví a myslivosti tedy postupoval od základů, ostatně jak by to mělo být. Vystudoval Střední lesnickou školu v Písku a v Hranicích, kde v roce 1955 maturoval.

Po dalších pěti letech zakončil studia na Lesnické fakultě Vysoké školy zemědělské v Brně. Tam od roku 1959 působil jako asistent Ústavu myslivosti a po vojenské službě tam pracoval jako odborný asistent. V roce 1972 obhájil kandidátskou dizertační práci. V roce 1981 byl jmenován docentem a v roce 1990 profesorem. Stal se tak prvním profesorem myslivosti v tehdejším Československu. Byl iniciátorem oficiálního uznání oboru myslivost coby oboru doktorandského studia. Stál u zrodu samostatného Ústavu myslivosti na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně.

Byl autorem pěti desítek knih a skript, přibližně dvou stovek původních vědeckých prací, aktivně se zúčastnil asi sta odborných konferencí.

Byl uznávaným mysliveckým odborníkem a soudním znalcem v oboru

Kolik je studánek ve křtinských lesích?

myslivosti. Chápavě přistupoval k odborným i soukromým problémům. Dokázal reagovat na mnohdy zdánlivě neřešitelné problémy. Měl optimistický, pozitivní a filozofický přístup k životu. Byl sice ke studentům náročný při zkouškách, avšak o jeho poutavých přednáškách, okofeňných mysliveckou latinou, se vyprávějí historiky.

Od konce šedesátých let se věnoval práci v Českém mysliveckém svazu, od roku 1990 byl jeho předsedou. Tuto funkci vykonával více než patnáct let. Na třetím sjezdu Českomoravské myslivecké jednoty v roce 2006 byl jmenován jeho čestným předsedou.

Často pobýval ve světě, ale nejvíc mysliveckých přátel měl na Slovensku. Je tam podobná a blízká filosofie myslivosti, dlouhá léta se slovenskými kolegy spolupracoval jako pedagog, vědec a organizátor. Desetiletí trvala lidská přátelství, měl tam mnoho mysliveckých zážitků.

Pan profesor se nestránil ničemu lidskému, rád si poseděl s přáteli u vína, zahrál si královskou hru taroky. Neznal špatnou náladu, nevěděl, co je splín. S každým se přivítal s úsměvem na tváři. Tak si jej uchovíme v paměti, i když 12. června 2012 se vydal na nejdlejší cestu. Čest jeho památce!

Jiří Junek

Literatura: Všechny moje hlasy... Oldřich Koudelka, TG Tisk s.r.o. Lanškroun, 2009

Od dvacátých let minulého století se lesy na sever od Brna staly i Lesnickým Slavínem. Zasloužilo se o to několik vynikajících lesníků, kteří v lesích Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny Mendelovy univerzity v Brně vybudovali toto ve světě unikátní dílo, které na výměře 10 200 ha lesů čítá na osmdesát objektů – také památníků významným lesníkům i umělcům, kteří svoji práci věnovali lesům. Mimo jiné i J. D. Matejovie a P. O. Hvizdoslavovi. Z toho je polovina – tedy čtyřicet studánek. Tou čtyřicátou se 9. května 2012 stala studánka U Sasanky.

Na pokraji lesa nad zahrádkářskou a chatovou osadou nedaleko Olomučan na Blanensku byla donedávna jen neu-

Hovoří rektor Mendelovy univerzity v Brně prof. Ing. Jaroslav Hlušek, CSc.

lesnické univerzity v Brně významně zasloužil o rozkvět a zachování školního lesního podniku Masarykův les Křtiny ve správě Mendelovy univerzity v Brně. Slavnostního aktu předání studánky do užívání byl za rodinu pana profesora přítomen bratr Vladimír Jelínek, dále rektor Mendelovy univerzity v Brně prof. Ing. Jaroslav Hlušek, CSc., emeritní prorektor prof. Ing. Karel Vinohradský, CSc., pracovníci Lesnické a dřevařské fakulty i ŠLP Křtiny, přátelé a občané Olomučan. Z úvodního slova ředitele ŠLP Masarykův les Křtiny Ing. Jaro-

Hraje soubor trubačů Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny.

pravená studánka. Autorem architektonického zpracování jejího nového exteriéru v moderním, ale libivém stylu je Ing. arch. Zdeněk Eichler z Brna. Použil dřevo v kombinaci s kovem. Studánka poskytne i posezení v klidu lesa pod korunami mohutných buků. Podle rozborů má voda ze studánky parametry kojenecké vody.

Studánka byla věnována památce profesora MVDr. Ing. Pavla Jelínka, DrSc. (1945 - 2011), který se z titulu rektora (1994 - 2000) Mendelovy zemědělské a

slava Martínka, CSc., bylo patrné, jak hluboce si pana profesora Pavla Jelínka vážil.

Nyní jen zbývá doufat, aby se studánka nestala předmětem zájmu hlupáků, kteří by ji zničili. Ať jí proteče ještě hodně dobré vody a slouží lidem dobré vůle!

Jiří Junek

Lesnícký podvečer

Čemu byl věnován lesnícký podvečer?

Témat na podvečerní lesníckou besedu v Praze na Novotného lávce, sídle České lesnické společnosti, je nepřeberné množství. Tentokrát byl věnován Významným lesníckým místům Slovenska. Ne, že by v ČR taková místa nebyla, například zrovna den před touto besedou byla v lese Školního lesního podniku Křtiny předána do užívání už čtyřicátá studánka v areálu školních lesů, ale na Slovensku tato místa díky Ing. Jánovi Mičovskému zmapovali, vyhlásili mnohá další a vydali k nim krásnou publikaci. Protože těchto míst přibývá, počítají s vydáním druhého dílu publikace.

Na besedě byli její účastníci nejprve seznámeni s místy, uvedenými v knize – od loveckého zámečku v Topolčiankách po památník profesora Stoliny v Sobrančích, prohlédli si lesnícko-turistické mapy, které Lesy Slovenské republiky, s. p. vy-

dávají a návštěvníci jejich lesů je mají k dispozici na lesních správách – lesníckých informačních centrech. Seznámili se i s podnikovým časopisem Lesů Slovenské republiky, s.p. LESNÍK, jehož je lektor besedy externím redaktorem. Jen si povzdechli, že státní lesníci na Slovensku si svůj časopis uchovali a v ČR byl nelesníckým manažmentem zrušen. Časopis své čtenáře seznamuje i s nově vyhlášenými Významnými lesníckými místy.

Následovalo promítání DVD s doplňujícím výkladem o Lesníckém skanzenu, Čiernohronskej železnici, chovu koní pro lesnictví – noriků muráňského typu a filmu o Městských lesích Banská Bystrica, které pečují o Významná lesnícká místa – Harmaneckou vodní řízňu a Harmaneckou tísňinu.

Na závěr zazněla nabídka k uspořádání tematických zájezdů českých lesníků po Významných lesníckých místech Slovenska.

Jiří Junek

Z pošty

Dlho som rozmýšľal, či nasledujúci príspevok zverejniť, alebo radšej ostatných nezaťažovať s problémami, ktoré sa valia viac či menej pravidelne na generálne riaditeľstvo. Základná otázka bola, či prečítanie nasledujúcich riadkov prinesie aspoň minimálny ošoh. Dilema dopadla, ako sami vidíte, v prospech zverejnenia e-mailu od autora, ktorý sa síce podpísal, ale jeho meno nie je podstatné. Dôležitý je obsah tohto, bohužiaľ, nie ojedinelého textu a to, čo z neho vyplýva.

Bezprávie

Dobrý deň, chcem Vám oznámiť, že dnes mi môj známy oznámil, že videl v Gaderskej doline, kúsok pod ústím Vrátnej doliny rybárčiť, vlastne pytliačiť «prominentných» tzv. rybárov, ktorí naň vytiahli týždenné povolenky za 15 €. Je to škandál, pstruhový revír je po ústie potoka Selenec. Čo ma toto znamenať? Zároveň by som sa rad dozvedel o lesohospodárskom pláne v rámci SR. Je šokujúce ako sa devastujú naše lesy. Nízke Tatry sú zdevastované ako ani naši otcovia nepamätajú a to vďaka Vám - štátnym lesom. Kedysi som chcel byť horárom, no dnes sa hanbím za Vás. Vo Veľkej Fatre nie je jedna dolina, ktorá by nebola poškodená holorubmi. Pre Krista pána, kto vám dal na toto pravo? Verejnosť sa stále viac začína zaujímať o toto drancovanie našich lesov, pretože je to už až neskutočne do očí bijúce. Argumenty o rubnej dobe prosím nemusíte písať, je to hlúposť. Na danú tému som sa bavil s nie jedným odborníkom a keď som im ukazoval fotodokumentáciu z Veľkej Fatry či Nízkych Tatier, boli šokovaní. Načo sú národné parky? Keď bežný človek, turista pôjde mimo turistického chodníka, prvý lesník, správca ma bude pokutovať. Cyklistov každý odsudzuje ako spôsobujú eróziu. A čo ta lesná technika, hrdzavejúca, z ktorej kvapká olej, devastujúca doliny? Chcete mi povedať, že toto všetko je v poriadku? Aj keď viem, že nie všetci sú rovnakí, hanbím sa za štátne LESY SR, hanbím sa za Vás a vaše konanie.

Pekný deň prajem pán.....
K prvej časti Vášho e-mailu:

Pokiaľ niekto lovil ryby mimo revíru, ide o porušenie zákona a je potrebné takúto skutočnosť nahlásiť, prípadne zadokumentovať. Vašu informáciu som, napriek tomu že je pomerne všeobecná, postúpil kompetentným pracovníkom.

Skôr, kým prejdem k druhej časti Vášho e-mailu si Vás dovoľujem upozorniť, že podnik LESY SR obhospodaruje už iba 47 percent lesných pozemkov SR. To znamená, že väčšia časť lesov na Slovensku je v správe iných subjektov - urbára, súkromní vlastníci, obce, cirkvi atd. Z toho vyplýva, že nie všetko, čo sa v slovenských lesoch udeje či v dobrom alebo zlom, ide na vrub Lesov SR.

Čo sa týka ťažby napríklad v Nízkych Tatrách. Pohľad na vyrúbané úbočia popri ceste cez Čertovicu na Liptovský Hrádok asi zarazí každého, kto týmto úsekom prechádza. No a to je práve ten prípad, keď LESY SR v tomto úseku nemajú v správe ani hektár plochy. Všetko sú to súkromné lesy. Napriek tomu, ako človek, ktorý sa ochrane životného prostredia venuje už dlhý čas, môžem povedať, že majitelia týchto lesov nemali na výber. Lykožrúťová kalamita naštartovaná zákazom ťažieb po veternej kalamite a urýchlenná celkovým otepľovaním, si nevyberá či ide o štátne alebo súkromné lesy.

Samozrejme, že pokiaľ sa objavia uschýňajúce stromy prevrátané lykožrútom na pozemkoch spravovaných štátnymi lesmi, je povinnosťou aj štátnych lesníkov podľa Zákona o lesoch napadnuté stromy vyrúbať.

Pokiaľ ide o bežné ťažby plánovane pre každý lesný celok v Programe starostlivosti o les, sú schválené aj orgánmi štátnej ochrany prírody a to aj čo sa týka národných parkov. Ale to iste viete.

Rovnako asi chápete, že nakoľko podnik obhospodaruje iba menšiu časť lesov na Slovensku, nevedie kompletnú evidenciu a plánovanie za všetky lesy v krajine. Niektoré údaje za SR nájdete sprístupnené na internetových stránkach ministerstva pôdohospodárstva v sekcii Zelená správa.

Je veľmi jednoduché odsúdiť na základe neúplných informácií a okamžitého vnútorného rozpoloženia 3500 pracovníkov Lesov SR. Bavíme sa tu o niekoľkých tisícach hektárov lesa, ktoré sú z najrôznejších príčin a podotýkam, že v súlade s platnou legislatívou v poslednom čase vyťažené. Viem, sú najviac vidieť. Ale prečo sa nebavíme aj o ďalších 900.000 hektárov lesa, ktoré sú v správe podniku. Chce snáď niekto tvrdiť, že nie sú v poriadku, že na nich nerastie pestovaný les a že ich nevyužívajú všetci ľudia? Bol ste pozrieť napríklad v okolí Osrblia, ako sa tam lesníci štátnych lesov vysporiadali s kalamitou z 90-tých rokov? Rastie tam krásny mladý les a nikto by už dnes neveril, ako vtedy vyzerali tieto svahy.

Na záver mi dovoľte, aby som Vám poďakoval za Váš názor, napriek tomu, že s ním hlboko nesúhlasím.

Vnímanie lesníkov verejnosťou je oproti iným štátom stále výrazne negatívne. Nemusíme chodiť ďaleko, stačí sa pozrieť do Poľska, Maďarska či Česka. Napríklad v Poľsku je lesníctvo jedným z najuznávanejších povolání a to napriek a možno práve vďaka tomu, že štát si po-

nechal všetky lesy v svojej správe. Žiadne reštitúcie, žiadne odovzdávanie súkromným vlastníkom... Ale to je už o inom.

Pravdepodobne najzávažnejším problémom je pre veľkú časť Slovákov pochopiť, že svet sa mení a LESY SR už nie sú garantom, ani vinníkom všetkého, čo sa v slovenských lesoch stane. Ďalším momentom pravdepodobne je, to je však asi parketa pre psychológov, že ľudia majú negatívny postoj k štátu a väčšine jeho inštitúcií. Lesy a lesníci sú vzhľadom na to, že ich práca je ľahko kontrolovateľná verejnosťou, v prvej línii. Navyše je ľahšie a bezpečnejšie kopnúť si do lesníka, ako do policajta či sudcu. A k tomu všetkému je potrebné pridať zaužívaný mix spravodajstiev najväčších denníkov a televízií, ktoré sa už v poslednom čase ani neusilujú tváriť ako mienkotvorné, ale sklzávajú čím viac do bulváru. Česť výnimkám.

Zvrátiť tento stav nepriaznivej verejnej mienky je možné, no bude to trvať dlhé roky, možno desaťročia. A to je práve dôvod na zverejnenie tohto príspevku. Aj keď sa v posledných rokoch v oblasti komunikácie s verejnosťou veľa zmenilo, nie je dôvod na oslavy. Hoci to pripomína boj s veternými mlynmi, nezostáva nič iné ako vysvetľovať, argumentovať a napriek niekedy žľčovitým reakciám sa navyše aj usmievať. Nestačí sa však iba brániť. Lesníci majú čo ponúknuť verejnosti, iba o tom sami možno ani nevedia. Prikladom sú spory o počty medvedov či hlucháňov. Rozhodujú o nich ochranári od stola, prípadne na základe malého vybraného územia. Pritom si myslím, že každý horár vie, koľko sa mu túla po obvode týchto chránených zvierat.

Medzinárodný rok lesov 2011 priniesol možnosti, ako lesníctvo prezentovať v pozitívnom svetle. Ako bola táto šanca využitá, je ťažko jednoznačne zhodnotiť. Mierne povedané, vždy je čo zlepšovať. Do budúcnosti musí lesníctvo nájsť ďalšie príležitosti pre komunikáciu. Základom je vysvetliť, že nie je rozpor medzi lesníctvom a ochranou lesa, ale práve naopak. Že príroda má síce autoregulačné schopnosti a poradí si so všetkým, no keby sme nevyvíjali nové a nové lieky, poradila by si veľmi rýchlo aj s premožením ľudskej rasy. Že nezasahovanie by v prípade napríklad včelárov znamenalo likvidáciu včiel klieštikom a nasledovné zníženie úrody potravín a zmenu druhového zloženia rastlín.

Chcem preto opäť požiadať každého z vás o spoluprácu. Využime každú príležitosť na pozitívnu propagáciu lesníctva. Lesníci robia desiatky, možno stovky aktivít, ktoré považujú za lokálne, alebo možno málo zaujímavé. No práve drobnosti, akými je napríklad oprava lavičiek na náučnom chodníku či vyčistenie studničiek, verejnosť ocení. Iba o nich musí vedieť.

Vlastimil Rezek

Žiaci SOŠ v Banskej Štiavnici spálili triednu knihu

V Banskej Štiavnici opäť ožila tradícia rozlúčkových pochodov študentov posledných ročníkov s obyvateľmi mesta a s mestom samotným. Konalo sa tak z iniciatívy Informačného centra mladých BS a s podporou všetkých miestnych škôl, sokoliarov a trubačov Strednej lesníckej školy BŠ. Sprievod sa konal 10. mája 2012 a zúčastnilo sa ho vyše 120 maturantov, ktorí sa dôstojne a hlavne nahlas rozlúčili so školou a následne s Banskou Štiavnicou, kde prežili svoje dospievanie.

Sprievod valetantov – maturantov sa začal formovať o 12:00 na „Steigrubni“. Na čele kráčal uniformovaný mládenec nesúci kyticu so smrekových halúzok, ozdobenú zelenými stuhami. Po ňom nasledovali rady študentov v lesníckych a baníckych uniformách, držiac sa za ramená. Postupne za nimi kráčali maturanti označení logom svojej stredoškolskej Alma mater. Súčasťou procesie boli trubači, sokoliar, harmonikár a pán Urbánek v baníckej uniforme. Mestom zaznela pieseň „Starý študent už putuje svetom...“ zložená banskoštiavnickými akademikmi, ako aj iné študentské piesne. Sprievod prešiel Akademickou aj Kammerhoľskou ulicou a zastavil sa až na Námestí sv. Trojice, kde si spoločne zapievali aj študentskú hymnu Gaudeamus Igitur. Na námestí ich privítal viceprimátor pán Lukačko a za všetkých spolužiakov predniesol príhovor Viktor Hirschner. Oficiálnu časť vystriedala zábavnejšia, konkrétne pálenie všetkých negatívnych symbolov stredoškolského štúdia, ako neoblíbené predmety alebo klasifikačné záznamy. Po rekonštrukcii tejto historickej odobierky sme už nechali na samotných študentoch, aby sa rozlúčili s Banskou Štiavnicou tak, aby sa to nikdy nezabudilo.

Beáta Nemcová, ICM Banská Štiavnica
Ivan Hanula, LDM Zvolen

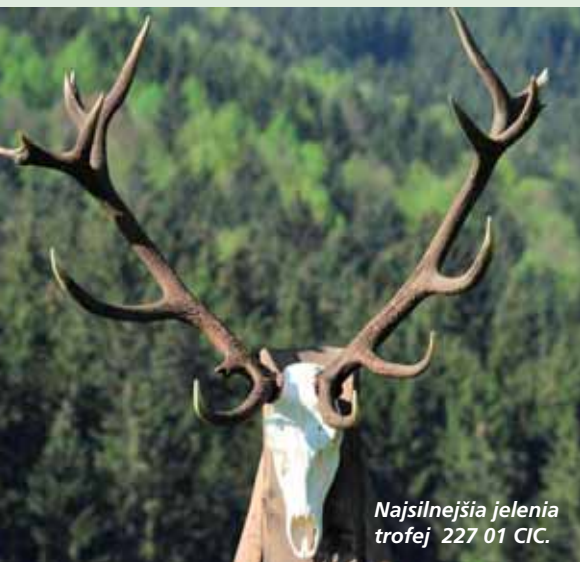

Chovateľská prehliadka trofejí CHPO Poľana 2012

Výstava zhodov.

V lokalite Kyslinky, v blízkosti chaty Zálomská, sa uskutočnila už ôsmy krát Chovateľská prehliadka trofejí CHPO Poľana, za poľovnícku sezónu 2011/2012. Zamestnanci LESOV SR, š.p. Banská Bystrica v zastúpení OZ Kriváň a OZ Čierny Balog pripravili pre návštevníkov 58 jeleních trofejí a 174 jeleních zhodov. Za uplynulú sezónu sa lov jelenej zveri splnil na 102% a z toho jelenov na 110 %, čo potvrdzuje správnosť odhadu početnosti jelenej zveri a návrhu plánu chovu a lovu. Z celkového počtu 58 ulovených jelenov bolo 23 medailových (3 zlaté, 6 strieborných a 14 bronzových) t.j. 40 % z celkového počtu jelenov a 100 % jelenov III. a IV. vekovej triedy, čo je druhý najvyšší počet medailových jelenov z tejto oblasti za posledných 15 rokov. Najsilnejší jeleň dosiahol 227,01 CIC. Ďalšie jelene ohodnotené zlatou medailou dosiahli hodnoty 225,70 CIC a 216,77 CIC.

Najsilnejšia jelenia trofej 227 01 CIC.

CHPO Poľana patrí medzi perly slovenského poľovníctva. Vďaka veľkej výmere a vhodným prírodným pomerom poskytuje ideálne podmienky na chov jelenej zveri. Mimoriadne silné jelene tu boli lovené už začiatkom 20. storočia. Tieto trofeje prispeli k tomu, že v roku 1953 bola na Poľane vyhlásená Prírodná rezervácia pre jeleniu zver na výmere 12.500 ha. V roku 1965 bola táto lokalita vyhlá-

sená za Chránenú poľovnú oblasť určenú pre chov a ochranu jelenej zveri na ploche 18.816 ha. Poľovný revír CHPO Poľana bol rozhodnutím MP SR v roku 2002 vyhlásený za vyhradený poľovný revír na ploche 20.659 ha. Jeho obhospodávaním sú poverené LESY SR, š.p., Banská Bystrica prostredníctvom OZ Kriváň a OZ Čierny Balog. Podľa štatútu CHPO Poľana slúži na vzorové poľovnícke obhospodávanie jelenej zveri, ochranu a zachovanie genofondu poľanského jeleňa, zvýšenie chovnej a trofejovej hodnoty, na výskum biológie jelenej zveri a veľkých predátorov a na chytanie jelenej zveri na zazverovanie. Základom chovateľskej práce sú prehliadky jeleních trofejí a zhodov, čo napomáha poznať a cielene udržiavať vhodnú vekovú a pohlavnú štruktúru populácie. Chytená jelenia zver dodaná do nových oblastí, v niektorých revíroch výrazne prispela k zlepšeniu kvality jelenej populácie. Doposiaľ sa v CHPO odchytilo takmer 300 kusov jelenej zveri. Táto zver sa dodala na zazverovanie viacerých poľovných revírov a poľovných oblastí na Slovensku (napr. Topoľčianky, Biela Skala). V Českej republike (napr. Lány, Hluboká, Poněšice). Po vypustení poľanskej jelenej zveri tam do-

Trofej neznámeho strelca.

Slávnostné halali.

šlo k postupnému zlepšeniu kvality jelenej zveri, čo je dokumentované aj získaním kvalitných trofejí.

Aj z hľadiska histórie je Chránená poľovná oblasť Poľana významným revírom. Počas Slovenského národného povstania v roku 1944 bol ulovený neznámym partizánom jeleň s bodovou hodnotou 241,70 bodov CIC. Práve z toho dôvodu, že nebolo známe meno lovca, nebola táto trofej na Medzinárodnej poľovníckej výstave vo Florencii, konanej v roku 1960, zaradená do katalógu. Trofej v tomto čase mala byť najsilnejšou na svete.

V roku 1961 Juraj Höher ulovil na Poľane jeleňa s bodovou hodnotou 240,65 CIC a táto trofej sa takmer na 30 rokov stala najsilnejšou trofejou nielen na Slovensku, ale aj v Československu.

Milan Longauer

Jelenie trofeje.

LETNÝ KURZ TRUBENIA 2012

Cieľi by ste sa naučiť hrať na lesnicu, alebo poľovnícky roh?

Neváhajte prihláste sa na letný kurz trúbenia.

Kedy: 15. – 19.8.2012

Kde: Liptovský Hrádok

Usporiadateľ: Klub trubačov SR
a Spoločnosť mysliveckých trubačov

Viac informácií na www.trubaci.sk

Kontakt: Edmund Hatiar
0911 311 040

**Termín na poslanie
prihlášok** 30.6.2012

Prečo mám rád les?

Švédka hudobná skupina Sabaton začala svoju kariéru v roku 1999 a dnes patrí k špičkám vo svojom žánri. Tým, čo túto skupinu odlišuje od množstva iných a zároveň špecifikuje, je vyhranená téma – prináša pohľad na vojnové konflikty dôb minulých a snaží sa pripomenúť, že sa v nich neskrývajú len historické fakty, ale aj ľudské osudy. Mnohé z týchto bitiek sa odohrali v tieni stromov a preto sme oslovili basgitaristu tejto kapely, Pára Sundströma, aby nám povedal niečo o svojom vzťahu k lesom ako takým ...

Vyrastal som s lesom na našej záhrade, hneď vedľa domu. Samozrejme je, že som tam teda strávil veľa času. Nikdy som sa v ňom nebál prechádzať, dokonca ani keď som bol dieťa a bola noc. Popravde, kým som nedostal túto otázku, nikdy som neuvažoval, prečo tomu tak bolo, ale predpokladám, že to bolo preto, že som sa v lese cítil akosi pohodlne a bezpečne. Dnes žijem v meste a vlastne ani keď sa pozriem z okna, nevidím z okna žiadny les. A dosť mi to chýba ...

Aký je tvoj názor na záchranu lesov, dažďových pralesov a podobne?

Myslím, že záchrana lesov je určite dôležitá pre prežitie ľudstva, ale nemám dosť podkladov, aby som si mohol dovoliť diskutovať na túto, určite závažnú, tému.

Myslíš, že je to v poriadku, keď ľudia v lesoch a prírode dnes trávajú tak málo času?

Keď budem mať deti, určite im chcem ponúknuť detstvo, aké som mal ja, a tým určite nebude betónové mesto, ale miesto bližšie k prírode.

Samuel Sámel

Strel'by

Dňa 25. 5. 2012 sa pre zamestnancov OZ Žilina, ktorí sú poľovníkmi z povolania, uskutočnili kontrolné strelby pre overenie streleckých schopností a zručností pred nadchádzajúcim obdobím hlavnej poľovníckej sezóny 2012/2013. Podujatie sa konalo na strelnici v Zákopčí na Kysuciach. Súťažilo sa v troch disciplínach : kombinácia jednotlivcov (guľa na 100 m, bežiaci zajac v prieseku – brok a oblúkové strelisko – brok), súťaž družstiev a samo-

statne sa hodnotila aj guľová disciplína jednotlivcov.

Jedno družstvo bolo vytvorené aj z bývalých zamestnancov OZ – dôchodcov, ktorí dokázali, že sú stále „vo forme“.

Kontrolné strelby preverili pripravenosť poľovníkov na sezónu a podľa porovnania s výsledkami minulých ročníkov sa dá konštatovať, že došlo k výraznému zlepšeniu.

Ladislav Bihari, OZ Žilina

LESY Slovenskej republiky š. p.
Žilinský samosprávny kraj
Mesto Námestovo

Odborový zväz Drevu - lesy - voda
Oblasťná lesnícka komora Žilina

pod záštitou

predsedu Žilinského samosprávneho kraja JURAJA BLANÁRA

VÁS POZÝVAJÚ NA 20. MAJSTROVSTVÁ SR V PRÁCI S MOTOROVOU PÍLOU - ORAVSKÝ POHÁR

PROGRAM MAJSTROVSTIEV

ŠTVRTOK 2.8.2012

16.00 Príchod účastníkov, rozlosovanie poradia

Prehliadka súťažných priestorov

PIATOK 3.8.2012

9.00 Slávnostné otvorenie súťaže

SOBOTA 4.8.2012

8.00 Pokračovanie súťaže

11.30 Paralelné odvetovanie

14.30 Slávnostné vyhlásenie výsledkov majstrovstiev

NÁMESTOVO - AMFITEÁTER 2. - 4. AUGUSTA 2012

GENERÁLNY PARTNER SÚŤAŽE

PARTNER SÚŤAŽE

V Kojšove nám bolo super...

Na 6. jún 2012 tak skoro nezabudneme! Práve v tento deň, v stredu, sa konal náš školský výlet, ktorý zorganizovala naša triedna pani učiteľka Eva Mrázová v spolupráci s lesnou pedagogičkou, tetou Marienkou Oberhauserovou, ktorá pracuje v štátnom podniku „LESY SR, š.p. Odštepny závod Košice, a tiež s ujom Jožkom Oberhuserom, ktorý je zamestnaný v podniku „Mestské lesy Košice a.s. – Polesie Kojšov.“ Pomocnú ruku nám podal aj ich syn, Kristián Oberhauser – študent Technickej univerzity vo Zvolene.

Vyrazili sme ráno o 8:00 hodine autobusom SAD do dedinky Kojšov. Navštívili sme miestny gréckokatolícky kostol, ktorý v Kojšove stojí už 200 rokov a veriaci sa v ňom často modlia v staroslovienskom jazyku. Miestny pán farár nás už čakal na kostolnom dvore, milo nás privítal a ochotne nás previedol krásnym, pozláteným a zaujímavým vymaľovaným kostolom. Z odpovedal nám na všetky naše zvedavé otázky. Z veľkého kostola sme sa presunuli do menšieho kostola, kde sa chodia modliť pravo-

slávni veriaci. Tam nás už čakala milá teta, ktorá nám, malým zvedavcom, umožnila nahliadnúť všade, kde sa len dalo...

Teta Marienka, ujo Jožko a Kristián nás čakali na dvore pred kanceláriou „Polesia“. Všetci sme dostali menovky, zelené šiltovky a drevené medaily na krk. Na dvore sme sa zahrali zaujímavú a poučnú hru s názvom „Zachráňme našu planétu Zem“. Po hre sme sa presunuli do lesíka za Kojšovom, ktorý domáci nazývajú „Arizóna“.

Pod prístreškom sme si čo-to zajedli a teta Marienka nás pozvala do „slepej karavány“. Všetci sme mali zaviazané oči a mali sme uhádnuť, po čom práve kráčame. Jednou rukou sme sa pridržovali lana a druhú ruku sme podali pani učiteľke alebo Kristiánovi. Kráčali sme po kôre stromov, lístí, po slame, ihličí a machu. Bolo to napínavé i zábavné zároveň. Po „karaváne“ nám teta Marienka predstavila veľa vtáčikov – všimnuli sme si ich sfarbenie a počúvali zvuky,

ktorými sa ozývajú. Každý z nás dostal malého keramického vtáčika, ktorého sme si vymaľovali podľa predlohy na plagáte, kde boli odfotené naše spevavce. Vtáčiky sa nám všetkým vydarili. A kým ich vysušali slnečné lúče, zahrali sme sa pohybovú hru „Netopier a motýle“. „Netopier“ sa so zaviazanými očami, len podľa sluchu, snažil chytiť „motýle“, ktoré „lietali“ okolo neho. Hra sa nám veľmi páčila. Kým sme „poletovali“, ujo Jožko s Kristiánom už pre nás

pripravovali drevené puzzle. Pozvali nás k stolu, aby sme spoločnými silami poskladali dreveného diviaka, medveďa, kačku, ježka i motýľa. A pretože sme šikovní druháci, skladanie nám išlo od ruky. Nastal čas pre poslednú úlohu. Všetci sme dostali malé darčeky: farbičky, ceruzky s gumou, ceruzky s krtkom i zajkom, malý zelený drevený stromček, pexeso s lesnými zvieratkami a rastlinami, informačné letáky o prírode... Teta Marienka nám darovala i veľkú sadu semien listnatých a ihličnatých stromov, ktoré môžeme použiť ako dobrú pomôcku na vyučovaní prírodovedy. A farbičkami sme si nakreslili na drevenú medailu najkrajší zážitok z nášho výletu...

Na ceste z lesa sme si z lopúchov robili slnečníky, padáky i klobúky. Pozorovali sme chrobáčky, motýle i lienky a načúvali spevu vtákov. Na dvore „Polesia“ sme si ešte vyskúšali trúbenie do lesného rohu a s ujom Jožkom sme otlkali vrbové pišťalky. Výlet sa nám vydaril a všetkým sa nám veľmi páčil. Odniesli sme si domov mnoho krásnych zážitkov, na ktoré budeme ešte dlho spomínať...

*Text: Žiaci II.A triedy a triedna uč. Eva Mrázová
Foto: PaedDr. Eva Mrázová, Ing. Mária Oberhauserová, Ing. Jozef Oberhauser, Kristián Oberhauser*

Pod'akovanie - ZŠ Rudolfa Dilonga v Trstenej

V tomto školskom roku sa žiaci našej školy opäť zapojili do projektu Stromy poznania. Dôvodom je skutočnosť, že deti a mládež dostatočne nerozoznávajú dreviny a nemajú dostatok vedomostí o ich význame pre život človeka. Pri tomto probléme nám pomocnú ruku podal Ing. Radoslav Lorko a Ing. Miloš Zmarzlák, ktorí sa už niekoľko rokov stretávajú so žiakmi našej školy a pomáhajú im vysadiť „mini arborétum“ v školskom areáli na námestí.

Tento rok sa naše „mini arborétum“ rozrástlo o ďalšie dreviny: agát biely, čerešňa vtáčia a jarabina vtáčia. Stromčeky boli označené tabuľkami s ich názvami. Vytvorila sa tak názorná výchovná pomôcka, ktorá umožní žiakom poznávať jednotlivé dreviny a zároveň prispieje k estetickému úroveň parku v areáli našej školy. Deti dostali niekoľko praktických rád, napríklad, že jarabina a čerešňa poskytujú plody vtákom a z agátu robia včely sladký agátový med. Stromy nie sú len drevo, vďačíme im za pitnú vodu, kyslík, čistý vzduch, chránia a zlepšujú pôdu.

Ešte raz srdečne ďakujeme a tešíme sa na spoluprácu počas nasledujúcich školských rokov.

S úctou a pozdravom

Magdaléna Zmarzláková
riaditeľka

Rozdávali sme **radosť** a dostali sme **úsmev**

„Určite sa k vám ešte vrátíme!“ Vyslovili presvedčenie všetci, ktorí sa dňa 17. 4. 2012 popoludní rozchádzali zo Špeciálnej základnej školy pre telesne postihnutých žiakov pri DSS na Hrabínach v Novej Bani. Lesní pedagógovia, zamestnanci OZ Žarnovica spolu s pracovníkmi Poľovníckeho múzea vo Sv. Antone a Oblastnej poľovníckej komory v Žiari nad Hronom pripravili pre takmer 130 detí akciu: „Poznávame naše lesy“. Naše úsilie a nadše-

nie bolo odmenené krásnym úsmevom detí, ktorým sme spríjemnili jedno aprílové dopoludnie mnohými aktivitami lesných pedagógov. Zamestnanci múzea zaujali deti zbierkou preparovaného vtáctva a zvierat. Ukážka preparácie zvierat bola aktivitou, s ktorou sa nestretli ani zamestnanci školy.

Za krásne dopoludnie sa všetkým organizátorom akcie poďakovala riaditeľka školy PaedDr. Margita Štrbová. No, keď o slovo požiadala žiačka tunajšej školy, kto-

rá svojimi ťažko vyslovovanými slovami vďaka, že ešte nikdy nič v živote také nevidela a nezažila spôsobila, že v nejednom oku nás zúčastnených sa zajagala slza. Žiaci nás obdarovali vlastnoručne vyrobenými darčekom a dopestovanými kvetmi.

Nielen po tejto skúsenosti sa mi žiada vysloviť presvedčenie, že práca lesných pedagógov má svoj zmysel a prispieva k šíreniu dobrého mena lesníkov medzi širokou verejnosťou.

*Katarína Dávidová
lesný pedagóg OZ Žarnovica*

Deň rodiny v Banskej Bystrici

Čakanie na finále MS v hokeji dňa 20.5.2012 si lesní pedagógovia z OZ Slovenská Lupča krátili v parku pod Pamätníkom SNP v Banskej Bystrici. Zúčastnili sa na akcii Deň rodiny 2012 ktorú organizovalo Centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy. Zúčastnilo sa jej vyše 400 rodín, ktoré zbierali pečiatky a súťažili v jednotlivých disciplínach a hrách. Lesní pedagógovia sa zamerali na zmyslové vnímanie lesa konkrétne sluch a hmat. Dotykom so zavretými očami deti spoznávali prírodné materiály ako šiška, kôra, paroh, kameň, zemina, ihličnatá vetvička. Veľký záujem bol aj o sluchové pexeso. Prázdne obaly

z kindervajičok boli naplnené cestovinou, kameňkami, pieskom, papierom, semiačkami a deti museli podľa zvuku nájsť pár. Pre neveriacich sme občas vajička aj otvorili ako dôkaz, že je to ozaj správne. Ďalšia aktivita mala úspech aj u dospelákov, ktorý si vyskúšali svoje vedomosti s múdрым povrázkom a oprášili svoje znalosti zo zbierky semien. Počas celého dňa prebiehala súťaž o manželský pár, ktorý je najdlhšie spolu. Manželia si do odrezaného 10 cm hrubého „smrekového koláča“ odrátali podľa letokruhov spoločne prežitých rokov a zapichli vlajočku s menom. Absolútnym víťazom sa stal manželský pár z

Banskej Bystrice ktorý si odrátal až 48 letokruhov. O príjemnú atmosféru sa postaralo aj pekné počasie ktoré vyťahlo von celé rodiny stretnúť sa s nami.

Za všetko hovorí aj ďakovný list od organizátorov podujatia.

*Ján Závrivec a Lenka Šaríková
OZ Slovenská Lupča*

Július Sóltz, lesník, profesor, hlavný uhorský lesmajster (175. výročie narodenia významného lesníka)

Spiško-novoveský rodák Július (Gyula) Sóltz bol popredným uhorským lesníkom a lesníckym pedagógom 19. storočia. Jeho profesionálna kariéra sa realizovala prevažne na území dnešného Slovenska, Maďarska a krátko aj v Rumunsku.

Narodil sa 11. marca 1837 v Spišskej Novej Vsi, kde absolvoval základné vzdelanie aj časť gymnaziálnych štúdií v ktorých pokračoval v Rožňave a v Kežmarku.

Na Baníckej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici študoval v rokoch 1858 – 1861.

Počas štúdia bol predsedom banskoštiavnického Akademického podporového študentského spolku.

Po ukončení štúdií nastúpil v roku 1862 do služieb lesného úradu v Kremnici. V tom istom roku úspešne zložil štátnu lesnícku skúšku v Budíne. V roku 1863 bol vymenovaný na spomínanom lesnom úrade za lesného praktikanta. V roku 1865 bol preradený ako pomocný lesník do Banskej Belej. V lesníckej kariére pokračoval v roku 1867, kedy bol preradený na Hlavný komorso-grófsky úrad v Banskej Štiavnici ako pomocný úradník – koncipient, neskôršie postúpil na hlavného koncipienta. U toho istého úradu bol menovaný za taxátora lesných porastov. Odtiaľto postúpil za lesmajstra do Diosgyorského lesného úradu. Nakrátko pôsobil aj v Sedmohradsku, kde zastával okrem

funkcie riaditeľa lesov v Sighetu Marmatiei aj významné verejné funkcie.

V roku 1871 bol menovaný za dočasného profesora na Lesníckom odbore Baníckej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici. O rok neskôr ho menovali za lesného radcu a riadneho profesora Baníckej a lesníckej akadémie a súčasne vedúceho Lesného odboru Akadémie. V roku 1878 bol menovaný riaditeľom Akadémie, v tej-

to funkcii zotrval až do roku 1890, kedy bol menovaný za hlavného lesného radcu.

V roku 1893 sa stal vedúcim uhorského kráľovského lesného riaditeľstva vo funkcii ministerského radcu. V roku 1895 ho povolali na Ministerstvo pôdohospodárstva za zástupcu vedúceho odboru lesníctva, neskôr prebral funkciu vedúceho tohto odboru už ako hlavný uhorský lesmajster.

Počas svojej lesníckej kariéry sa odborne zameriaval predovšetkým na zariadenie lesov a oceňovanie lesov, dendrometriu, lesnícku štatistiku a dejiny lesníckeho písomníctva. Je autorom príručky oceňovania lesov a lesníckej štatistiky.

Bol vynikajúcim teoretikom, ale aj praktikom v lesníckom odbore, čím sa zapísal do dejín tvorby uhorskej odbornej lesníckej literatúry. Bol voči sebe prísny aj v súkromnom živote, ale ochotne pomáhal iným, zapájal sa do spoločenského života v Banskej Štiavnici i v Budapešti. Bol členom výboru Krajinského lesníckeho spolku a komisie pre štátne lesnícke skúšky. Zomrel po mimoriadne plodnom živote 16.9.1913 v Budapešti, zanechajúc po sebe bohatý lesnícky odborný i dokumentačný odkaz.

Viliam Stockmann

Les je môj chrám...

Pri uskutočňovaní výskumu historických materiálov som sprevádzal kolegyňu na Lesnú správu Sihla, ktorá patrí pod OZ Čierny Balog. Svoj čas nám venoval technik lesnej správy pre pestovnú činnosť Ing. Vojtech Ilčík. Spoznali sme kolegu, ktorý veľa svojho voľného času venuje histórii lesníctva a lesnej pedagogike. Aktívne sa zapája do celospoločenského diania a je spoluorganizátorom viacerých podujatí, ktoré už prerástli hranice obce Sihla.

Odkiaľ pochádzate a čo ovplyvnilo váš vzťah k lesníctvu?

Mojím rodným mestom je Brezno. Hneď po narodení ma však doniesli na Sihlu, kde som strávil krásne detstvo. Tu som mládenčil, založil si rodinu a nakoniec našiel aj zamestnanie. Bývali sme pár metrov od lesnej správy. Obidvaja starí otcovia pracovali ako furmani v lese a približovali drevo volmi. Otec pracoval v zlievarni v Hronci, ale tiež si chodil privyrábať približovaním dreva do Vydrovskej doliny. Mama pracovala v pestovnej činnosti. Keď ma nemala kde nechať, často ma brávala so sebou. Takto pomaličky sa mi vstrebávala láska k lesu. Mój starý otec v dôchodkovom veku strážil lesnú škôlku a to spravilo na mňa veľký dojem. Boli moje prvé stretnutia s lesom. Otec veľmi túžil, aby môj starší brat bol lesník. Že-

lanie sa mu nespĺnilo. Keď prišlo na „lámania chleba“ rozhodol som sa, že ja na strednú lesnícku školu pôjdem. Skúšky dopadli dobre, ale pre nedostatok miesta ma na školu nevzali, tak som nastúpil na SOU

Lesnícke v Banskej Štiavnici. Štúdiom na „učňovke“ mi zabezpečilo dobrý základ pre ďalšie lesnícke vzdelanie. Získal som vedomosti, ktoré som mohol neskôršie zúročiť v praxi. Zároveň to bola to pre mňa

Pohľad z LS na obec Sihla 30. roky 20. storočia.

Veľkoškôlka na Jedľovej z obdobia 1. republiky.

aj škola života. Popri štúdiu ma zaujímala história Banskej Štiavnice. Po absolvovaní 4. rokov na lesníckej učňovskej škole ma vzali na TU vo Zvolene.

Život na dedine je úzko spojený s folklórom. Aj na vysokej škole ma zaujal a prihlásil som sa do Folklórneho súboru Poľana. Prešli sme so súborom kus sveta. Najkrajšie však boli vždy návraty domov. Pri pohľade na našu obec učupenú v lone hôr mi srdce poskočilo od radosti. Vtedy som si uvedomil, aké krásne lesy máme ešte u nás doma.

Deti sa učia sadiť les.

Aká bola vaša ďalšia pracovná kariéra?

Prvou inštitúciou bol úrad práce. Potom jedno leto s taxačnou skupinou pri obnove LHP na LHC Sihla. Moja pracovná kariéra začala v roku 1995. Bola to funkcia lesníka na tunajšej lesnej správe. V roku 1996 padla aj na Lesnej správe Sihla veľká kalamita. V tomto období som vykonáva kumulovanú funkciu lesníka aj pestovateľa a dostal som riadnu školu z lesnej prevádzky. Môj záujem o pestovnú činnosť trvá až po dnes, čo potvrdzuje aj moje terajšie pracovné zaradenie.

Je o vás známe, že ste jedným z hlavných protagonistov projektu Pro Silva na vašej LS.

Máte pravdu je to moja srdcová záležitosť. Výmera našej LS je 4047 ha. Do projektu Pro Silva máme zaradených skoro 800 ha lesných porastov. Prvýkrát som sa s projektom oboznámil ako lesník na LO Lom. V rámci LO bol vytýpaný porast na prebudovu na výberkový les. Po-

Popri svojich pracovných povinnostiach sa venujete v rámci lesnej pedagogiky aj deťom.

Výchova lásky k lesu musí existovať od malička. Deti a les patria k sebe. Najlepšie sa osvedčuje zážitkové učenie. Nielen že ich učím, ale s tými malými čistými deťmi si dobíjam energiu. Na kurze lesnej pedagogiky som sa naučil vnímať aj spätnú väzbu. Deti vám povedia všetko otvore-

Porasty zaradené do projektu Pro Silva.

kusné plochy zakladal ešte prof. Ing. Štefan Korpel DrSc. V súčasnej dobe sú tieto porasty evidované ako génová základňa pre drevinu smrek. Teraz sa o ne stará môj kolega Ľubomír Kováč. Porasty, ktoré splňajú kvalitatívne podmienky sa snažíme pretvoriť na výberkový les. Začínáme už vo fáze prerezávok a potom nasledujú prebierky. Výchovné zásahy vyznačujeme s kolegom sami. Veľa som sa naučil pri stretnutí s Lacom Alcnauerom. V priebehu troch týždňov, ktoré so s ním strávil pri vyznačovaní sa môj lesnícky rozhľad posunul dopredu o 20 rokov.

ne a bez pretvárok. Vštepujem im lásku ku všetkému živému aj neživému. Učím ich, že aj rozpadajúci strom je pomník stromu a treba sa k nemu správať s úctou. Čím sú deti staršie, tým je to náročnejšie. Najťažšia práca je s dorastajúcou mládežou. Dôležité je nielen vysvetľovať, ale ich vedieť aj zaujať. Napríklad počas akcie Stromy poznania sme pre deti pripravili chodník lesnej pedagogiky. Zapojili sme aj žiakov 8 - 9. ročníka, ktorí spolu s lesníkmi na stanoviskách organizovali lesnú pedagogiku pre svojich mladších spolužiakov.

Mladí gazdovia - mladé volky.

Preteky volských záprahov.

Aktívne sa zapájate aj do celospoločenského diania vo vašej obci.

Ak dovolíte, začal by som v minulosti. Obec Sihla má bohatú históriu. Stabilizujúcim prvkom osídlenia bol bohatý výskyt kremeňa, suroviny na výrobu skla. V roku 1762 tu bola založená skláraň a neskôr vybudovaná parná píla. Dá sa povedať, že za Rakúsko - Uhorska to bola mnohonárodná obec. Bývali v nej Slováci, Nemci, Maďari, Česi, Poliaci a Židia. Možno práve toto zloženie etnika podporilo rozvoj kultúrneho života v našej obci. Skláraň prinášala do obce nielen obživu ale aj kultúru. V roku 1936 sa konali v lese na Sihle celoštátne pašiové hry. Len komparz mal 200 ľudí, ktorí navštívili program s miestnym učiteľom. Dnes je škola v Lome nad Rimavicou, no hrozí jej zánik, čo je na škodu vecí, pretože škola je podľa mňa hnací motor pokroku. Svojho času bola presťahovaná do Hronca aj LS. Na Sihle zostal len Obecný úrad. Veľkou škodou je strata obecnej kroniky, s ktorou sa nám stratila aj časť našej histórie a kultúry.

V minulosti na Sihle ľudia žili len z pôdy a lesa. Museli tvrdo pracovať. Ťaž-

Na chodníku lesnej pedagogiky v Skanzene.

ko sa potom vzdávali svojho majetku. V našej obci bolo JRD založené až v roku 1983. Doma sme mali niekoľko kusov statku a moji predkovia vždy gazdovali. Mne to zostalo podnes ako koníček. Na odvoz a približovanie sme používali volský záprah. Spolu s našim starostom a krčmárom nás napadla myšlienka usporiadať preteky

volských záprahov. Nemali sme s organizáciou takého podujatia skúsenosti. Prvé preteky sme organizovali ako nultý ročník, ak by nám to náhodou nevyšlo. Teraz už máme 12. ročník a o túto akciu je veľký záujem.

Ako vidíte ďalší vývoj lesníctva na Slovensku?

U nás je podľa mňa lesníctvo na vysokej odbornej úrovni. Myslím si však, že pohľad na les sa musí čím skôr zmeniť. Les nie je len drevo. To je aj čistý vzduch a kvalitná voda. Toto si treba uvedomiť, sú to najdôležitejšie atribúty pre ďalšiu existenciu ľudstva. Lesu treba dať čas a treba jeho rast len usmerňovať. Drevo druhujeme už keď ho vyznačujeme. Peniaze vložené do lesa sa vrátia nielen v podobe zisku z dreva, ale hlavne v jeho celospo-

ločenských funkciách, ktoré doposiaľ ešte neocenujeme. Trvalo udržateľný les poskytuje ľuďom nielen prácu ale aj obživu, zdravie a relax.

Ako som už spomenul les je pre mňa chrám. K lesu sa správam ako keby bol môj. Snažím sa mu dávať čo najviac a niečo málo si z neho beriem. V tejto činnosti ma ovplyvnil zájazd do Rakúska. Lesníci zabezpečovali nielen starostlivosť o les ale aj kultúru a starali sa o rozvoj miestneho regiónu. Vlastnia lyžiarske vleky a ubytovacie zariadenia. Na malom pódium organizovali lesné koncerty. Dosahujú aj dobré ekonomické výsledky. V rámci trvalo udržateľných lesov podporujú vidiecky rozvoj v celom regióne. Ako technik LS mám prehľad o finančných nákladoch v jednotlivých činnostiach. Veľa sa hovorí a píše o celospoločenských funkciách lesa. No dajme si ruku na srdce, zatiaľ ešte stále prevláda len okamžitý ekonomický efekt.

Čo dodať na koniec?

„Mne les dáva veľmi veľa, ale ja mu to neviem splatiť a vraciam mu len strašne málo.“

Ďakujem za rozhovor

Milan Longauer

Tri generácie Ilčíkovcov.

Prírode blízke obhospodarovanie lesa je väčšinou spájané s predstavou jemnejších ťažbových zásahov, preto nastolenie témy zintenzívnenia výchovných ťažieb mnohých asi zarazí – čo je na silných prebierkach prírode blízke? Nie je to zas o naháňaní kubíkov?... Prírode blízke pestovanie je zamerané na prinavrátenie skladby a štruktúry súčasného jednovrstvového lesa k prírodnému, prirodzenému stavu. Silnejšími zásahmi v úrovni dôjde postupne k rozpájaniu korún, kvalitné cieľové jedince dostanú priestor na prirastanie a fruktifikáciu, vytvárajú sa podmienky pre klíčenie a odrastanie prirodzeného zmladenia a následne tak pre postupné formovanie viacvrstvovej hrúbkovo a výškovo diferencovanej porastovej štruktúry. Práve v rastovej fáze žrdovín a tenkých kmeňovín sa môžu položiť základy budúceho prírode blízkeho lesa. Potreba intenzívnych prebierok má však všeobecnú platnosť a je treba ju presadzovať aj všade tam, kde sa s prírodou blízkymi postupmi zatiaľ neuvažuje. Ich prínosom je predovšetkým zvýšenie statickej stability, vystupňovanie kvalitatívneho prírastku na budúcich rubných stromoch a tým zvýšenie hodnotovej produkcie porastu.

Venovať zvýšenú pozornosť tejto problematike je potrebné predovšetkým pri tvorbe nových programov starostlivosti o les (PSL), kedy sa otvára príležitosť vytvoriť také plány, ktoré budú najbližších 10 rokov umožňovať napĺňanie skutočného cieľa prebierok. Po úspešnej a presvedčivej prezentácii nutnosti silných zásahov v rovnorodých smrečinách pre zvýšenie ich stability v minulom roku na LS Paráč, OZ Námestovo, sa pozornosť v tomto roku upriamila na listnaté, predovšetkým bukové porasty. S cieľom prezentovať teoretické a praktické skúsenosti v oblasti zisťovania stavu lesa a návrhu plánu hospodárskych opatrení pri vyhotovovaní PSL sa 24. mája 2012 na VŠLP TU Zvolen uskutočnilo stretnutie domácich pracovníkov lesníckej prevádzky, metodikov hospodárskej úpravy lesa, štátnej správy a vyhotovovateľov PSL. Ukážky bol pripravené v 3 bukových porastoch, pričom každú ukážku tvorili 3 kusné plochy s vyznačeným a vyťaženým zásahom na porovnanie stavu lesa pred a po prebierke. So silnými zásahmi je potrebné začať už pri prvých prebierkach, čo bolo demonštrované na 30 ročnej bučine, kde bol vykonaný zásah takmer 20% intenzity so 40 m³/ha. V decéniu sa pritom počíta aj s druhým zásahom, spolu s vyťažením až okolo 65 m³/ha. Akokoľvek nepredstaviteľne silno sa javí takýto zásah, je skutočne potrebný, pretože prírastky v tomto veku sú najvyššie a neza-

Za prírodou blízkym
hospodárením
v lese

Silnejšou intenzitou v prebierkach

chytenie rastového vývoja má za následok skrátenie korún v prehustenom korunovom zápoji, preštíhlenie a stratu porastovej stability. Takýto možný nepriaznivý vývoj bol predmetom ďalšej ukážky, kde štíhlostný koeficient stromov v 55 ročnej bučine prekračoval kritickú hodnotu 100 a potreba silného zásahu bola už na hranici rizika možného rozvrátenia porastu po silnom uvoľnení. Napriek tomu je potrebné k nemu pristúpiť, intenzitu radšej rozdeliť na dve miernejšie zásahy, nedopustiť však, aby sa nedostatočne intenzívnymi zásahmi prehlboval nepriaznivý stav porastu. V správne vychovávanom poraste je možné dôsledne realizovať metódu pomoci cieľovým stromom, pri ktorej je opodstatnený zásah okolo 15-16% zo zásoby, na konkrétnej ukážke v 70 ročnej bučine to bolo 70 m³/ha.

Ukážky poskytili veľmi zaujímavé podnety, preto sa uvedená akcia v priebehu júna zopakuje aj pre pracovníkov štátneho podniku LSR.

Ďalšie stretnutie, ktoré zorganizovali LSR, š.p., sa uskutočnilo 29. mája 2012 na OZ Rimavská Sobota, LS Klenovec pre pracovníkov domáceho, ako aj okolitých OZ, štátnej správy a vyhotovovateľov PSL. Cieľom bola vzájomná výmena skúseností a poznatkov z realizácie a plánovania prebierok, ktorá by mala viesť k zosúladeniu predstáv a požiadaviek lesníckej prevádzky s vyhotovovateľmi plánu. Terénne ukážky boli situované v 3 porastoch s vekom 40, 50 a 70 rokov na LO Tepličné, kde z iniciatívy vedúceho LO Michala Brndiara sa už niekoľko rokov hospodári prírodou blízkym spôsobom. Na skusných plochách bola zistená vysoká zásobová úroveň a plné zakmenenie, čo vyžiadalo potrebu vyznačenia zásahov sily až 20% zo zásoby v porastoch do 50 rokov a 17% v 70 ročnom poraste, čo je okolo 70 m³/ha takmer zhodne pre všetky plochy. Vyznačené zásahy pritom nikto nepovažoval za nepri-

merane silné, skôr sa ozvali hlasy za ešte silnejšie uvoľnenie cieľových stromov v úrovni. I keď ukážky reprezentovali skutočne vysoko produkčné bukové stanovišťa a zásahy takejto sily určite nebudú uplatniteľné plošne, v porovnaní na minulé decéna je potrebné zvýšiť intenzitu 1,5 až 2-násobne. Medzi dôvodmi, ktoré v minulosti viedli k slabým zásahom, rezonovali predovšetkým zvýšené náklady na prebierky, zvýšená prácnosť, nedostatok približovacích kapacít, problémy s odbytovaním tenkej hmoty, podúrovňové zásahy a opatrnícky prístup. Ak chceme výchovu robiť naozaj správne a efektívne, je potrebné vymaniť sa z vplyvu zaužívaných schém, odelimovať uvedené dôvody a sústrediť sa na to, čo každý posudzovaný porast skutočne pre svoj optimálny vývoj potrebuje. Na tom sa zhodli účastníci oboch stretnutí, čím sa vytvára priestor na tvorivú spoluprácu vyhotovovateľov PSL a lesníckej prevádzky pri plánovaní prebierkových zásahov.

A aké zovšeobecnejúce závery vplynuli z oboch akcií?

- Pre nastavenie optimálnej intenzity výchovy je potrebné správne určiť zásobu a zakmenenie porastu vyhotovovateľom PSL.
- Pri plánovaní intenzity sa opierať a decenálne prebierkové % z rastových tabuliek drevin tak v porastoch do 50 ako aj nad 50 rokov, ktoré pri správne určenom zakmenení sú objektívnym ukazovateľom sily výchovného zásahu.
- V porastoch, kde slabšími predchádzajúcimi zásahmi došlo k tiesneniu a skráteniu korún, k preštíhleniu a ohrozeniu stability, intenzitu neredukovať, ale plánovať 2 zásahy v decéniu.
- V porastoch vo veku pred začatím obnovy pokračovať vo výchovných zásahoch primeranej intenzity, ktorá umožní uvoľneniu v korunovom priestore a tak prípravu na nadchádzajúce obnovné postupy.
- Pri vyznačovaní ťažbového zásahu si neustále uvedomovať, že cieľom výchovy nie je zbaviť porast všetkých nepotrebných kmeňov, ale zlepšiť podmienky pre rast a vývoj cieľových stromov, ktoré budú tvoriť budúci rubný porast.

V cieľavedome vychovávaných porastoch so správne naplánovanou a zrealizovanou intenzitou ťažbových zásahov bude v budúcnosti podstatne jednoduchšie pristúpiť k ďalšiemu kroku v prírode blízkom hospodárení – ich prebudove na lesy s prírodou blízkou štruktúrou.

Rudolf Bruchánik

Naše zariadenia

Chata Backová

Milan Longauer

V atraktívnom prostredí Javorníkov sa návštevníci môžu ubytovať v chate horského typu Backová. Nachádza sa v tichom lesnom prostredí v blízkosti obce Olešná. Kapacita objektu je 14 miest, v štyroch miestnostiach. V chate sú k dispozícii elektrina, akumulátorové pece, sporák, krb, studená a teplá voda, elektrický bojler, splachovacie WC, kúpeľňa s vaňou, kuchyňa, spoločenská miestnosť s krbom. Vykurovanie v jednotlivých izbách je zabezpečené elektrickými ohrievačmi. Okrem kompletného vybavenia je k dispozícii aj sauna. Čas je možné si spríjemniť, posedením pri ohníku, v altánku s ohniskom a grilom. Chata je ideálna pre menšie skupiny, firmy alebo rodinné dovolenky s priateľmi.

V blízkosti chaty je možnosť zjazdového lyžovania pre začiatočníkov aj pokročilých (vleký Turzovka, Makov Kasárne, Ošadnica - Rača). Na svoje si prídu aj milovníci bežeckého lyžovania. Letné mesiace sú ideálne na lesoturistiku a cykloturistiku. Zaujímavosťou môžu byť prírodné, historické a kultúrne pamiatky. V CHKO Kysuce sú to: **Národná prírodná rezervácia Veľký Javorník**, ktorá sa nachádza v katastrálnom území Makov, na severozápadnom svahu Veľkého Javorníka (1071 m n.m.), je najstaršou prírodnou rezerváciou na Kysuciach, vyhlásenou v roku 1967. Rezerváciu tvorí prirodzená jedľová-bučina so značnou prímесou smreka. **NPR Malý Polom** - nachádza sa v k.ú. Klokočov. Zaberá časť južného a juhozápadného svahu kóty Malý Polom (1061 m n.m.) a prevažnú časť západného a juhozápadného svahu kóty Čuboňov (1013 m n.m.). Nachádzajú sa tu zachovalé prirodzené lesné spoločenstvá jedľových bučín s prímесou smreka, typické pre vyššie polohy Beskyd. Vzácny je výskyt najvyššie položených predchodných rašelinísk a mokradí. **Prírodná**

rezervácia Klokočovské skálie - nachádza sa v k.ú. Klokočov. Predmetom ochrany je nesúvislá skalná stena v dĺžke asi 300 m a výškou 2 - 20 m s výraznou guľovitou odľučnosťou, ktorá je ojedinelá nielen v území CHKO, ale i v rámci Slovenska. V rámci kultúrneho využitia môžete navštíviť mesto Turzovku. Obraz mesta dotvárajú pamiatkové objekty zachovaného kultúrneho dedičstva. V extraviláne, v roztrúsenom

osídlení najmä v Turkove, Hlinenom a Predmieri ich reprezentuje ľudová architektúra drevených domov. V osadách sa zachovali ešte pozostatky tzv. "drevených Kysúc" - drevenice, humná, hospodárske dvory, pivnice. Charakter územia dotvárajú sakrálné stavby - kostoly, kaplnky, murované i drevené zvonice, kalvárie, prístenné kríže, obrázky, sochy či drobné plastiky vo výklenkoch budov a obytných domov. Najvýznamnejšou sakrálnou stavbou, zapísanou aj do zoznamu národných kultúrnych pamiatok je rímskokatolícky barokový Kostol Nanebovzatia Panny Márie z roku 1759. V areáli kostola je Pomník padlým v 1. svetovej vojne postavený v dvadsiatych rokoch minulého storočia, doplnený tabuľou padlým v 2. svetovej vojne. V parčíku v centre mesta medzi stáročnými lipami je polychromovaný prístenný stĺp Svätého Jána Nepomuckého, národná kultúrna pamiatka. V strede mesta je Pamätník oslobodenia 1918 s bustou M. R. Štefánika, postavený v roku 1924 na pôvodnom Miléniovom pamätníku z roku 1896, a obnovený v roku 1990.

Obec Olešná patrí k menším obciam v okrese Čadca. Má vyše 400-ročnú zdokumentovanú históriu. Už v roku 1325 sa územie spomína ako kopec "Holesne", v roku 1438 ako "Wyrch Olessna". Obec vznikla počas kopaničiarskeho osídlenia Kysúc na začiatku 17. storočia na území pôvodnej obce Turzovka. Z nej sa postupne osamostatnilo 7 obcí, medzi nimi aj Olešná. Prvá písomná zmienka o samostatnej obci "Olessna" je už z roku 1580, ďalšia je z urbára Bytča - panstva Thurzovcov - z roku 1619. V rámci osídľovania dostali prví osadníci od zemepána Juraja Thurzu tzv. zárubky - pásy roli.

Receptár

Suroviny:

1,5 kg srnčie stehno, olej na vyprážanie, mäsový vývar

marináda: korenie na divinu, olivový olej

omáčka: kyslá smotana, brusnicový kompót

príloha: mrazený špenát, vegeta

Postup:

Srnčie stehno dobre očistíme a opláchneme. Nakrájame na silnejšie plátky, zľahka naklepeme a posypeme korením na divinu. Pokvapkáme olivovým olejom a necháme odležať. Čím dlhšie tým lepšie.

Na rozohriaty olej položíme pripravené srnčie plátky. Opečieme z jednej strany o otočíme. Po otočení zakryjeme a necháme piecť. Podľa potreby podlejeme vývarom. Pečieme na miernejšom ohni, priebežne otáčame.

Po zmäknutí mäso vyberieme a necháme vo vyhriatej mise. Do výpeku pridáme brusnicový kompót, prehrejeme pridáme kyslú smotanu a premiešame.

Príprava špenátu: Špenát rozmrazíme mierne osolíme a za priebežného miešania postupne privedieme do varu. Z masla a múky pripravíme miernym opražením do červena zápražku, ktorú pridáme do vriaceho špenátu. Dochutíme roztlačeným cesnakom.

Srnčie stehno podávame so zemiakovou knedľou, špenátom a prelievame brusnicovou omáčkou.

Srnčie stehno s brusnicovou omáčkou a so špenátom

Ahoj deti!

Pripravil som si pre vás zaujímavé hry. Najprv si zopakujeme pranostiky, ktoré nám hovoria aké bude počasie, úroda alebo iné udalosti. Potom si zistíme ako poznáme zvieratá a stromy v našich lesoch a nakoniec si vystrihneme a nalepíme skladačku. Ak chcete získať pekný darček, napíšte mi pranostiky v správnom tvare, určite zviera a strom, vystrihnite jednotlivé diely skladačky, poskladajte a nalepte ich na papier. Poskladaný obrázok podpíšte, pridajte váš vek a poštovú adresu.

Jazvec Mišo

Váš kamarát jazvec Mišo

Pospájaj správne júnové pranostiky. Vieš čo znamenajú?

Medardova kvapka
Na svätého Jána
Na svätého Norberta

už zima ide do čerta.
štyridsať dní kvapká.
nie je noc žiadna.

Poznáš zviera a strom?

Chvost im slúži počas skákania z konára na konár ako kormidlo.

Je to?

- a) Kuna lesná
- b) Jež obyčajný
- c) Veverička obyčajná

Rastie v lesoch a hájoch, aj na skalnatých miestach. Kvitne od apríla do mája.

Je to?

- a) Javor mliečny
- b) Breza bradavičnatá
- c) Pagaštan korský

Moja adresa je:

jazvec Mišo
redakcia časopisu Lesník
Námestie SNP č.8
975 66 Banská Bystrica

Životné jubileá

Jún 2012

50 rokov

Schifferová Marta,
manipulant, ES Smolenice – OZ Smolenice

Ondrejková Anna,
technik, LS Nemšová – OZ Trenčín

Belák Pavol,
vedúci LO, LS Stará Bystrica – OZ Čadca

Ing. Traj Rudolf,
vedúci LS, LS Mútne – OZ Námestovo

Ing. Krajčo Marek,
vedúci LS, LS Slovenská Ľupča – OZ Slovenská Ľupča

Szagová Hana,
mzdová účtovníčka – OZ Rimavská Sobota

Žipaj-Miško Dušan,
vedúci LO, LS Hrable – OZ Košice

Stašenko Milan,
vedúci LO, LS Sabinov – OZ Prešov

Baldaufová Marta,
účtovníčka – OZ Vranov nad Topľou

Samsely Bartolomej,
vedúci LO, LS Sedliská – OZ Vranov nad Topľou

Ing. Meteňko Ján,
vedúci ekonomicko-obchodného úseku – OZ Vranov nad Topľou

60 rokov

Podolan Štefan,
vedúci LO, LS Nové Mesto nad Váhom – OZ Trenčín

Gálik Ján,
správca informačného systému – OZ Považská Bystrica

Auxt Štefan,
vedúci LO, LS Krám – OZ Čierny Balog

Repaský Peter,
technik, LS Spišská Nová Ves – OZ Prešov

Vaculčiak Peter,
technik ŠS, ŠS Kraje – OZ Semenoles

Pracovné jubileá

Jún 2012

20 rokov

Škerda Stanislav,
dispečer výroby LT, RSLT Bánovce nad Bebravou – OZLT B. Bystrica

25 rokov

Šimurdová Mária,
fakturant – OZ Čadca

Ing. Németh Ľuboš,
ekonomický riaditeľ – GR B. Bystrica

30 rokov

Ing. Žiško Ivan,
vedúci operačného nasadenia LT, RSLT Bánovce nad Bebravou – OZLT B. Bystrica

Odchod do starobného dôchodku

Holubčík Ján,
hlavný účtovník – OZ Námestovo

Húšťava Metod,
vedúci LO, LS Liptovská Osada – OZ Liptovský Hrádok

Palko Ján,
vedúci LO, LS Hrable – OZ Košice

Helena Turská

XI. DEŇ STROMU 14.7.2012
ZAČIATOK 10.30 HOD.

PROGRAM

I. VITAJTE NA DNI STROMU

AMFITEÁTER 10.30 - 12.00 H.

Marlín Bango vo Vydrovej doline - Martin Babjak o lese - SELUK - lesnícky "Oskar 2012" - Súťaž pre divákov - Živé Stromy rokov 2002-2012 - sadenie brezy, stromu roka 2012.

Prvých 1000 správnych odpovedí v súťaži divákov a absolventi lesnej pedagogiky dostanú príviesok XI. Dňa stromu

II. LESNÍCKY SKANZEN SA ZABÁVA

AMFITEÁTER 12.00 - 18.00 H.

- 12.00 spleva Aneta Pitoňáková
- 12.10 SELUK hrá a tancuje
- 12.50 Martin BABJAK o lese
- 13.30 zabáva Marlín BANGO
- 13.55 folková kapela KAPUČINI & STANLEY
- 14.25 uvedenie do života DVD "Rok v Lesníckom skanzene"
- 14.35 BABYLIZARIJ - rytmy, piesne, tance, bubny zo stromov západnej Afriky
- 15.05 losovanie súťaže divákov s odovzdaním cien
- 15.20 Zuzana SMATANOVÁ
- 15.55 nová lesnícka kniha vstupuje do života
- 16.00 predstavujeme nový film "Rok v skanzene"
- 16.10 IMT SMILE vo Vydrovej doline
- 17.10 Cigľanskí diabli lesníckom veria...
- 18.00 záver Dňa stromu

(odchod posledného autobusu do obce cca o 18.30 h.)

III. LESNÍCKY SKANZEN NAŽIVO

CELÝ AREÁL SKANZENU 10.00 - 15.00 H.

Lesná pedagogika pre deti i dospelých - furmanské podkúvanie - lesné koníky spod Muráňa - vytezieť na strom? - ríšovanie dreva - zalesňovanie - ochrana lesa - Horská záchranná služba v akcii - škola hry na lesný roh - lesnícke náradie - diviaky - kniha koreňov stromov - lesná lanovka, vlečičelový lesný stroj, výroba lesnej štiepky (ukážky o 10.00, 11., 12., 13., 14., 14.45 hod.) - drevorubačská kolítočka - vyškúšaj si štáto - lesnícka taxídka - majstrovo prúce a motorovú pílu - drevný kolotoč - poľovnícky pri - sokoliar - ako žili horári - sadenie a lesnej škôlky - lesné včy - korytári, košíkari, výroba bĺčov, žpákov, ozdôb z parolá a ďalší ľudoví remeselníci - Štátna ochrana prírody moderný Marcela Čížová a Michal Vávrošik z Káda Regina Banská Bystrica

POZVÁNKA NA 2. CELOSLOVENSKÉ STRETNUTIE LESNÍKOV A VLASTNÍKOV LESA

Predstavenstvo Slovenskej lesníckej komory pozýva všetkých lesníkov, vlastníkov a obhospodarovateľov lesov na 2. Celoslovenské stretnutie lesníkov a vlastníkov lesov, ktoré sa bude konať 14. júla 2012 na XI. Dni stromu v Lesníckom skanzene v Čiernom Balogu. Stretnutie má voľný charakter a je organickou súčasťou opäť veľmi pestrého programu Dňa stromu s poprednými slovenskými predstaviteľmi kultúry. Každý zúčastnený dostane pamätný odznak ako symbol úprímnej snahy SLsK o zjednotenie lesnícko - lesovlastníckeho stavu. Prejavme svojou účasťou na stretnutí pred širokou verejnosťou našu tradičnú lesnícku spolupatričnosť. A sme si istí, že aj vďaka programu XI. Dňa stromu neobanujeteľ jeho program bohatý na popredných umelcov a pestré aktivity nájdete po 20.6.2012 na www.lesy.sk v oddieli "Lesnícky skanzen".

Ing. Jaroslav Šulek
predseda Slovenskej lesníckej komory

Slovenská lesnícka komora

Deň detí na Počúvadle ovplyvnilo počasie

Tradičné stretnutie detí s lesníkmi z OZ Levice pri jazere Počúvadle v tomto roku poznačila nepriazeň počasia. Niekoľkohodinový dážď si vybral tu najmenej vhodnú chvíľku a po niekoľkotýždňovom suchom počasí sa spustil ráno na Deň detí, práve vo chvíli, keď mali školáci nastupovať do autobusov. Oproti očakávanému počtu detí tak prišla na známe turistické miesto iba približne polovica. Tí, čo sa dažďa aj vďaka pršíplášťom nebáli, však neľutovali. Pomedzi mraky postupne vysvitlo slniečko a približne tri stovky detí mohli vychutnať nádhernú prírodu Štiavnických vrchov okorenenu súťažami, ukázkami sokoliarov či kynológov.

-vr-

